

IV. A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által dicsérő okirattal láttattak el:

A m. kir. I. számú csendőrkerületben:

Krecza László járásörmester, az 1910. év október hó 21-től december hó 17-ig terjedő időben Szilágyosomlyón csaknem naponként előfordult gyujtogatások tetteseinek kiderítése és elfogása által kifejtett eredményes tevékenységeért, melylyel a város nyugalmit teljesen helyreállította.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületben:

Abos Ferencz törzsörmester, 20 évet maghaladó csendőrségi szolgálata alatt, de különösen 18 éven át a csendőrbírósnágnál való alkalmaztatása alatt kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

Riesz József és Tóth Antal törzsörmesterek, hosszas szolgálatuk alatt úgy a közbiztonsági, mint irodai szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért és példás magaviseletükért.

Scherer Ede járásörmester, *Szabó János I.* örmester és *Márk János* őrsvezető cz. örmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó tevékenységükért, őrsüknek kifogástalan rendbentartásáért és példás magaviseletükért.

Bene Lajos járásörmester, *Pétervári István* örmester és *Kustos Imre* őrsvezető cz. örmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységükért.

Hökkön József törzsörmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt főként a számviteli teendők pontos és lelkiismeretes ellátásáért.

Kulcsár Márton őrsvezető cz. örmester, Sebed községben kiütött tűzvész alkalmával tanusított bátor és önfeláldozó magatartásáért.

Szakács Károly őrsvezető cz. örmester, egy nagyobb

szabásu betöréses lopás tetteseinek kézrekerítése és elfogása körül a nyomozást vezető járásparancsnok hatóságos támogatása által 10 napon át kifejtett eredményes tevékenységeért.

Fillmann Lajos örmester, 1908. évtől kezdődőleg kifejtett azon kiváló tevékenységeért, hogy egy gyilkosságot, 20 rendbeli betöréses lopást derített ki és 50 orrvadászt juttatott a hatóság kezére.

A m. kir. III. számú csendőrkerületben:

Juhász Gábor törzsörmester, hosszas csendőrségi szolgálata ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint különböző irodai alkalmazásban mindenkor tanusított kiválóan buzgó és fáradtságot nem ismerő szorgalmáért, eredményes tevékenységeért és lelkiismeretes pontosságáért.

Kovács Sándor járásörmester, négy vármegye közbiztonságát veszélyeztető bünszövetkezetnek 266 órán át tartott szakadatlan és ésszerűen vezetett nyomozás folyamán történt leleplezése, elfogása és az igazságszolgáltatás kezébe való átadásáért.

Takács Sándor csendőr cz. örmester, egy tolvajszövetkezet tagjainak, kik több vármegye területén, tizenhét községben garázdálkodva, veszélyeztették a közbiztonságot, 396 órán át tartott igen fárasztó és nagy körültekintést igényelt nyomozás után történt kiderítése és elfogásáért, valamint a bünjelek biztosításáért.

Gálfi Illés járásörmester és *Fazekas János I.* őrsvezető cz. örmester, az 1911. évi augusztus hó 6-ára virradó éjjel, a borsodmegyei Edelenyben, Czeizler Henrik és családja sérelmére elkövetett, közfeltűntelt keltő, hármias rablói alkalmosság tettesének igen leleményesen bevezetett és nagy körültekintéssel folytatott nyomozás után történt kiderítése és elfogatásáért.

Kupás Márton, Barta Mór, Erdős Mihály, Stolcz József járásörmesterek és *Marton István* őrsvezető cz. örmester, hosszas csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor szorgalommal telje-

sitett eredményes tevékenységükért, alárendeltjeiknek helyes vezetéseért és példás maguktartásáért.

Szabó Antal törzsrőrmester, hosszas csendőrségi szolgálata alatt ugy a közbiztonsági, mint pedig a szárnynál a gazdasági szolgálat terén fáradhatlan buzgalommal kifejtett eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

Novák István járásőrmester, 26 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén minden irányban kifejtett buzgó és eredményes tevékenysége, valamint példás magatartásáért.

Bacsa István őrsvezető cz. őrmester, az 1911. évi október hó 19. és 20. közötti éjjel Budapesten Pásztor Géza budapesti lakosn elkövetett rablógyilkosság tetteseinek 9 napon át tartott fíradhatlan, körültekintő, igen leleményes és ügyes nyomozás utáni kiderítése és azok elfogása alkalmával kifejtett eredményes tevékenységeért.

Szentkereszti György járásőrmester, 18 évi csendőrségi szolgálata ideje alatt ugy a közbiztonsági szolgálat terén, mint alárendeltjeinek vezetése, nevelése, oktatása és fegyelmezése körül mindenkor kiváló eredményvel és lankadatlan szorgalommal kifejtett működéséért.

A m. kir. IV. sz. csendőrkörületben:

Papp Antal járásőrmester, számtalan büntetendő cselekmény kinyomozása, körül kifejtett eredményes tevékenységeért.

Szilágyi József őrsvezető cz. őrmester, egy erőszakos nemi közöszlással párosult szándékos emberölés bűntettének eredményes nyomozásáért.

Zsádorn Benjámín csendőr cz. őrmester, egy boltokat fosztogató és a vagyonbiztonságot hosszabb időn át veszélyeztetett tolvajszövetkezet tetteseinnek és orgazdájának 11 napon át nagy körültekintéssel folytatott fíradasztó nyomozás utáni kiderítéseért.

Tóth János, Sztrecsenyiczky László járásőrmesterek

és *Brindza József* csendőr, hosszabb csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálat terén kiváló buzgalommal teljesített eredményes tevékenységükért.

A m. kir. V. számú csendőrkörületben:

Pollák Benedek őrsvezető cz. őrmester, jelentkezők gyűjtése körül hosszú időn át kifejtett tevékenységeért.

Grigely Antal, Baráth István, Radványi Mihály, Pekala Mihály, Kovács Nándor járásőrmesterek, *Kázmér Ferencz* őrmester és *Karkesz Sándor* cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén állandóan kifejtett eredményes tevékenységükért.

Vlád Szilárd járásőrmester, egy rablógyilkossági esetnek 339 órán tartott észszerű és leleményes kinyomozásáért.

Molnár János csendőr cz. őrmester, egy urilakásban a tulajdonos cselédje által elkövetett lopásnak észszerű és tapintatos kinyomozásáért.

Zsigó József csendőr cz. őrmester, egy nagyobb tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagonmentés körül kifejtett bátor és fáradhatatlan tevékenységeért.

Molnár Salamon, Olexik József törzsrőrmesterek és *Pilinger József* őrmester, az irodai szolgálat terén állandóan nagy szorgalommal kifejtett tevékenységükért.

A m. kir. VII. számú csendőrkörületben:

Grósz Frigyes járásőrmester, 37 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt ugy a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és fáradhatatlan tevékenységeért, mint a fontos predeáli őrsnek 36 éven át kiváló szakértelemmel teljesített vezetése, valamint alárendeltjeinek példás nevelése és oktatásáért.

Kozma Dénes járásőrmester és *Györgyi András* őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálata idejük alatt kifejtett buzgalomukért és példás magaviseletükért.

Incze Sándor I. őrsvezető cz. őrmester, egy pénzhamisító bandának hosszas és fáradtságos nyomozása és elfogásánál való közreműködéséért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületben:

Belier Rezső járásörmester, egy veszélyes gonosztevőnek megszökését bátor és erélyes küzdelem folytán meggátolta s a gynusítottat elfogva, azzal egyhuzamban 456 órán át több vármegye területén, nagy körültekintéssel folytatott, állandó éberséget igényelt, fázasztó nyomozás után a gonosztevőre 13 rendbeli különböző és nagyobbára kasszafurással párosult betöréses lopás elkövetését kiderítette, a bűnjeleket biztosította.

Cséke Lajos törzsörmester, 17 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt tulnyomóan irodai alkalmaztatásaiban mindenkor teljes odaadással és ügybuzgóan teljesített munkásságáért.

V. A csendőrkerületi parancsnokságok által dicséret okirattal láttattak el:

A m. kir. I. számú csendőrkerületben:

Nagy Imre örmester és *Nyáguly Lajos* örsvezető cz. örmester, huzamosabb csendőrségi szolgálatuk alatt tanusított jó magaviseletük és pontos kötelességteljesítésükért, valamint az utóbbi öt év alatt a közbiztonság terén újból kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért.

Szalai István örmester, *Lónyai István*, *Vinter György*, *Sütő János*, *Bagyó Antal*, *Mircse Lázár*, *Földvári Hiro-tusz*, *Pál István* örsvezető cz. örmesterek; *Mátyus Lajos* és *Elekes József* csendőr cz. örmesterek, hosszabb csendőrségi szolgálatuk alatt tanusított előnyös magatartásukért, jó használhatóságukért, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Rácz Miklós járásörmester, *Bencző János*, *Fenics György* örsvezető cz. örmesterek és *Ottó László* csendőr, csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság terén, va-

lamint általában minden irányban kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

György Márton örmester, szárnyirodai és pótszárnybeli segéd munkási minőségben több éven át kifejtett igen szorgalmas, pontos és megbízható működéséért.

Csiki Sándor örsvezető cz. örmester, 10 évi csendőrségi szolgálatát általában, de kivált a közbiztonság terén kifejtett és különösen abban nyilvánult dicséretes működéséért, hogy a felsőrépai örskörlet rossz közbiztonsági viszonyait rövid 15 hónap alatt magnyugtató állapotba hozta.

Tabár Antal örmester, segéd tiszti irodai segéd munkási minőségben több éven át kifejtett nagy szorgalma, pontossága és megbízható működéséért.

Jurás József és *Gáspár Pál* csendőrök, a balázsfalvi «Pátria» takarékpénztárban 1911. évi december hó 17-én éjjel 600,000 korona értékpapír és 41,632 korona készpénznek a pénzszekrény leszerelése után való ellopása mellett elkövetett betöréses lopás teljes véghezvitelének meggátolásában s a megszökött tettesek elfogásában kifejtett igen buzgó és erélyes működésükért.

Miklós Ferencz törzsörmester, a pótszárnyállományában tanusított rendkívüli szorgalma, pontossága és megbízhatósága, nemkülönben igen jó magaviseleteért.

Kovács József csendőr cz. örmester, csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított jó magaviselete, használhatósága, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és igen eredményes működéséért.

Kelemen Sámuel, *Opra Imre* és *Kádár Ferencz* örsvezető cz. örmesterek és *Boér János* csendőr cz. örmester, sok évi csendőrségi szolgálati idejük alatt minden tekintetben tanusított előnyös magatartásukért, nemkülönben a közbiztonsági szolgálat terén különösen az utóbbi időben kifejtett buzgó és számos büntetendő cselekmények kiderítését eredményező tevékenységükért.

Csiszér Menyhért, *Kis János*, *Bocskor József*, *Rákosi Gyerek Zsigmond*, *Bardócz Mózes*, *Móhai István*, *Dobos József* örsvezető cz. örmesterek és *Fábián József* csendőr, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt tanusított

jó magaviseletük, példás magatartásuk és pontos kötelességteljesítésért, valamint a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Sánta József örsvezető cz. őrmester, az 1911. évi november hó 13-án Lajosfalva községben kiütött tűz alkalmával a személy- és vagyonmentés körül tanusított kiváló működésükért.

Kornea Zachariás és *Vitos Béla* csendőrök, a kaczkói örskörletben az 1909–1911. évek folyamán báró Inczédy Sámuel juhnyájából 28 darab juh elidegenítésével elkövetett bűncselekmény felderítése s a tettesek és orgazdák kézrekerítése érdekében majdnem kilencz napi fáradságos nyomozás során tanusított kiváló működésükért.

Józsa Kálmán, *Csiszér Menyhért*, *Hegedüs István*, *Szarvas József*, *Bíró György* és *Szoó István* örsvezető cz. őrmesterek, *Varga Kálmán*, *Uri Károly* és *Hegyesi András* csendőr cz. őrmesterek, az 1910. év végén egy bűnszövetkezet részéről Szilágysomlyón tervszerűleg elkövetett gyújtogatások meggátlása és felderítése érdekében a tettesek elfogásáig heteken át tartott igen buzgó és megerőltető szolgálat teljesítésükért.

Negre András csendőr, mivel az 1912. évi február hó 14-én reggel 4 árákor a Kisküküllő folyó kiáradása következtében a víz partján épült lakóházába életveszélybe jutott Spinán Anna küküllővári lakost, két gyermekével együtt, a jeges vízben hónaljáig gázolva, kimentette.

Dávid Ferencz járásőrmester és *K. Varga József* örsvezető cz. őrmester, az 1912. évi márczius hó 18-án megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a nagymérvben veszélyeztetett közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért.

Csiki Antal járásőrmester, az 1912. évi márczius hó 18-án megejtett széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a nagymérvben veszélyeztetett közbiztonság érdekében tett helyes és célirányos intézkedéseier.

Glaviczki Ferencz, *Csere János* örsvezető cz. őrmeste-

rek, *Csiszér Albert* csendőr cz. őrmester, *Bárdosi Szilárd*, *Siklósi Anarás*, *Gozner Pál* és *Kovács Pál* csendőrök, az «Almás»-patakknak 1912. évi május hó 25-én történt kiáradása alkalmával a veszélyeztetett községekben a lakosság bátorítása, valamint a vagyonmentés körül kifejtett dicséretes működésükért.

A m. kir. II. számú csendőrkerületben:

Fehér Nándor törzsőrmester és *Pál Sándor* őrmester, a kerületi parancsnokság segédtiszt irodájában mint segédtiszt segéd munkások az ügykezelés lebonyolítása körül huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és fáradhatlan tevékenységükért.

Salzer Adolf örsvezető cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért, nemkülönben több horgosi lakos kárára elkövetett többrendbeli csalás, sikkasztás és váltóhamisítás tettesének 319 óráig tartó fázasztó, ügyes és nagy leleményességre valló nyomozás során eszközölt elfogásáért és az igazságszolgáltatás kezébe történő átadásáért.

Kiss G. Dezső csendőr, egy néptömeeggel szemben alkalmazott s halálos kimenetelű löfegyverhasználat alkalmával tanusított bátor fellépéseért és önfeláldozó magatartásáért.

Csete Ferencz örsvezető cz. őrmester, egy tűzvész alkalmával tanusított önfeláldozó magatartásáért.

Németh Mózes örsvezető cz. őrmester, háromrendbeli mérgezés által elkövetett gyilkossági eset tettesének kinyomozása és az igazságszolgáltatás kezébe juttatásáért.

Kovács Bálint I. csendőr, egy közveszélyes, felfegyverzett tolvajbanda tagjainak elfogása és az igazságszolgáltatás keretébe való átadásáért.

Jakobos István járásőrmester, egy gyilkossági eset tettesének kiderítése és elfogásáért.

Matuska Antal őrmester, az irodai és számviteli teendők ügybuzgó, pontos és lelkiismeretes teljesítéséért.

Gál Mihály csendőr, Sebed községben kiütött tüzvész alkalmával tanusított bátor és önfeláldozó magatartásáért.

Lakatos István őrmester, szárnyirodai segédmunkási minőségben kifejtett eredményes tevékenységeért és ügybuzgalmaért.

Sele Gusztáv és *Haász József* csendőrök, Herkulesfürdön 1911. évben pusztított tüzvésznel a vagyonmentés körül tanusított önfeláldozó és bátor magatartásukért.

Argyelán György csendőr cz. őrmester, egy rablógyilkossági és egy rablási eset tettesének kinyomozása és elfogása körül tanusított kiváló eredményes tevékenységeért.

Marosi Ferenc őrmester és *Rácz László* csendőr, 1911. évben Ohábamutnikon a község kárára történt pénztárlopás tettesének kinyomozása és az ellopott érték tárgyának kézrekerítése körül kifejtett eredményes tevékenységükért.

Gersch József csendőr cz. őrmester, *Róka Gyárfás* és *Bencsik István* csendőrök, Herkulesfürdön pusztított tüzvész alkalmával a vagyonmentés körül tanusított önfeláldozó tevékenységükért, illetve a herkulesfürdői őrsön teljesített kiváló szolgálatukért.

Pavlek Imre csendőr, a herkulesfürdői őrsön teljesített kiváló szolgálataiért, példás magatartásáért.

Szőcs Antal járásőrmester, *Hegy József* és *Szilágyi János* őrmesterek, *Miklós István*, *Péter Sándor*, *Baricz Károly* és *Hermann János* őrsvezető cz. őrmesterek, *Polovics János*, *Kozsokár Haralampiusz*, *Bara Gábor*, *Schäffer Ferencz* csendőr cz. őrmesterek és *Tok Pál* csendőr, kolerajárvány terjedésének meggátlása körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Crainicescu István, *Rattáriu Illés* és *Szabó Márton* III. csendőrök, Nérasolymos községben pusztított árvízveszély alkalmával a személy- és vagyonmentés körül kifejtett önfeláldozó tevékenységükért.

Csiszér András őrsvezető cz. őrmester, segédoktatói

minőségben a próbacsendőrök kiképzése és vezetése körül kifejtett ernyedetlen szorgalmaért.

Balogh Sándor őrsvezető cz. őrmester, egy gyilkossági eset kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

Biköt János és *Kern Vilmos* őrsvezető cz. őrmester, egy dinamitmerénylet tettesének, ügyes, leleményes és körültekintésre valló nyomozással történt kiderítésükért.

Oláh István csendőr cz. őrmester, egy gyilkosság tettesének kézrekerítése körül kifejtett kiválóan buzgó és eredményes ténykedéseért.

Soós Imre járásőrmester, *Kucsera János*, *Baráth István*, *Varga Sándor* III., *Biró István*, *Varga József* II., *Roósz Gusztáv* és *D. Nagy József* őrsv. cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és őrsüknek példás rendbentartásáért.

Soós Imre és *Szabó István* IV. őrmesterek, *Suba Béla*, *Vadász Károly*, *Rétyi György*, *Kámán Antal*, *Szláni Domokos*, *Varga Ferencz*, *Perényi Zsigmond*, *Paska Ádám*, *Móra Mátyás*, *Kiss József* II., *Todorán Zakariás*, *Galamبosi Gábor*, *Gyukics Ferencz*, *Horváth Ferencz* I., *Rónai János* II., *Kovács József* I., *Vághi János*, *Boros István*, *Demeter Ferencz* és *Oláh Sándor* őrsvezető cz. őrmesterek, *Rus János*, *Mészáros Mihály* I., *Kovács János* II., *Nyíri Imre*, *Bárdi Sándor*, *Szabó Zsigmond*, *Szarkó Imre*, *Konnert János* és *Popovics György* csendőr cz. őrmesterek, *Gálfi Mihály*, *Bauer Ádám*, *Papp József* II., *Papp János* II., *Török József* és *Morár Demeter* csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületben:

Vitál Gyula törzsőrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt különböző irodai alkalmazásban mindenkor tanusított kiválóan buzgó, pontos és lelkiismeret-

tes szolgálataiért és mindenkor tanusított példás magatartásáért.

Bucsán Dániel őrsvezető cz. őrmester, az 1911. évi április hó 22-én Verpelét községben kiűtött tűzvész alkalmával saját testi épségének veszélyeztetésével a vagyonmentés körül kifejtett fáradságot nem ismerő buzgalmaért, miáltal a tűz továbbterjedésének meggátolásához nagyban hozzájárult.

Kiss Gyula I. csendőr, az 1911. évi április hó 22-én Verpelét községben kiűtött tűzvész alkalmával a vagyonmentés és a tűz továbbterjedésének meggátolása körül kifejtett fáradságot nem ismerő buzgalmaért.

Lugosán Simon őrsvezető, cz. őrmester, mert az 1910. évi október hó 3-án Angeli István volt császártöltési lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tetteseinek fáradságos és észszerűen vezetett nyomozás során történt kiderítésénél a nyomozást vezető járásparancsnok eredményesen és hathatósan támogatta és a bűneljárási biztositásánál ügyesen és észszerűen járt el.

Balla Mihály őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységeért, nemkülönben az 1910. évben Angeli István volt császártöltési lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tetteseinek fáradságos és észszerűen vezetett nyomozás során történt kiderítésénél előljáró járásparancsnokának hathatós és eredményes támogatásáért.

Tőke Sándor törzsőrmester, egy a közbiztonsági, mint irdai szolgálatban hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor kifejtett buzgalmaért, eredményes tevékenységeért, megbízhatóságáért és példás magaviseletéért.

Csipkala István törzsőrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt egy a közbiztonsági, mint különösen irdai szolgálatban mindenkor tanusított kiválóan buzgó, igen eredményes és nagy szorgalommal párosult jó szolgálataiért és példás magatartásáért.

Oszi István őrsvezető cz. őrmester, közel négy évi segédoktatói minőségben való alkalmazása alatt a próbá-

csendőrök kiképzése, oktatása és fegyelmezése körül mindenkor tanusított kiválóan buzgó, eredményes és fáradhatlan tevékenységeért, nemkülönben példás magatartásáért.

Németh János I. őrsvezető cz. őrmester, az utóbbi két év alatt a közbiztonsági szolgálat terén szorgalommal teljesített eredményes tevékenységeért.

Holló János őrmester, az utóbbi évek folyamán a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgó és eredményes tevékenységeért, fáradhatatlan szorgalmaért, őrsének jó rendben tartásáért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért és befolyásolásáért.

Bozsódi Zsigmond járásőrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor tanusított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységeért alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért, megbízhatóságáért, egy a saját, mint alárendelt őrsének jó rendbentartásáért és helyes irányításáért.

Jáda Gyula járásőrmester, *Palatka Áron*, *Takács István I.*, *Szili János*, *Szabó Sándor IV.*, *Sztojka Károly*, *Tóth András I.*, *Varga János II.* őrsvezető cz. őrmesterek, *Pap Tivadar*, *Mejeri Antal*, *Palóczki József*, *Szabó Sándor II.*, *Kovács István V.*, *Hegedűs János*, *Hegedűs Mihály*, *Buka Imre*, *Polónyi István* csendőr cz. őrmesterek, *Bruder József*, *Barkóczi János*, *Oláh Sándor II.*, *Győrji Imre*, *Lajtos Vendel*, *Négyesi Lajos* csendőrök, *Gombolai János* őrsvezető cz. őrmester és *Komáromi Miklós* csendőr cz. őrmester, az 1911. év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén szorgalommal kifejtett eredményes tevékenységükért.

Ács Lukács csendőr cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen mint az akasztói különítmény ideiglenes parancsnoka, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységeért, alárendelt legényiségének helyes oktatása és vezetése körül kifejtett szorgalmaért, nemkülönben mindenkor tanusított példás magatartásáért.

Jákó Béla csendőr cz. őrmester az 1912. évi február hó 18-án Bátya községben kiütött tűzvész alkalmával saját testi épségének veszélyeztetésével, a vagyonteljes körül kifejtett fáradtságot nem ismerő buzgalmaért, miáltal nagyobb veszélynek elejét vette.

Vizi György csendőr cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt ugy a közbiztonsági szolgálatban, mint a kerületi parancsnokság telefonjánál való alkalmazása alatt mindenkor tanusított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért, megbízhatóságáért és példás magaviseleteért.

Batár Antal csendőr cz. őrmester, egy csalási esetnek négy napon át fáradtságot nem ismerő buzgalommal, erélylyel és szakavatottsággal párosult nyomozás során történt kiderítéseért és a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezébe való juttatásáért.

Ungi Mihály csendőr cz. őrmester, *Benedicta Gyula* tápiószelei lakos kárára 1911. évben történt két darab ló és lószerszám, továbbá *Mészáros István* kossuthfalvai lakos és társai kárára történt többrendbeli baromfi-lopási ügyben észszerűen vezetett igen eredményes nyomozásáért, a tettes kézrekerítése, elfogása és az igazságszolgáltatás kezébe való juttatásáért.

Dunka László csendőr, két embernek a vízbeulás veszélyéből nehéz körülmények között történt kimentéséért.

Báró Gyula őrsvezető cz. őrmester, mint segédtszti segéd munkás közel öt éven át kiváló szakismerettel és lankadatlan szorgalommal igen jó eredménnyel működött.

Laczkó Péter csendőr, az 1911. évi október hó 19. és 20-ika közötti éjjel Budapesten Pásztor Géza budapesti lakoson elkövetett rablójalkossággal tetteseinek hosszas és fárasztó nyomozásánál járőrszervező őrsparancsnokának igen hathatós és fáradtságot nem ismerő buzgalommal történt eredményes támogatásáért és a tettesek elfogása körül kifejtett tevékenységeért.

Szabó József III. őrsvezető cz. őrmester, kilencz évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiz-

tónsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes tevékenységeért, őrsének példaszzerű rendbentartása és vezetéseért, alárendeltjeinek helyes és célirányos befolyásolásáért, nemkülönbön példás magaviseleteért.

Pesti Ferencz járásőrmester és *Vass József* őrsvezető cz. őrmester, 1911. év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, nemkülönbön az 1911. évben Czirbakháza és Kunszentmárton községekben fellépett ázsiai kolera széthurcolásának meggátlása és a hatóságok intézkedések végrehajtásának ellenőrzése körül tanusított kiváló buzgó, igen eredményes és fáradhatlan szorgalmukért.

Solymossy József csendőr cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt tanusított buzgalmaért és igen eredményes tevékenységeért.

Báthory Lajos, Kerestély Domokos őrmester és *Öcsödi Gábor* őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén, de különösen irodai szolgálatban való alkalmaztatásuk alatt, mindenkor kifejtett kiváló szorgalmukért, eredményes tevékenységükért, megbízhatóságuk és példás magatartásukért.

Smaroglai Ferencz, Szendref János és *Ádám József* őrmesterek, *Kéle József, Hegedűs Károly, Subics István, Weisenbacher József, Bacsa István, Huszár József, Csaba Ákos, Szekeres Boldizsár, Török András, Blazsanik András, Sebestyén Gábor, Mucsi Lajos, Tóth György Gózner Mátyás, Mattyók Emil, Vörös Imre, Vidóczi G. János, Farkas János I., Golyán József, Hegyi Ernő, Polónyi Dezső, Laczkó József, Marinkás József, Szersa János* és *Zui István* őrsvezető cz. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó, igen eredményes tevékenységükért, lankadatlan szorgalmukért, alárendeltjeiknek nevelése, oktatása és fegyelmzése körül is kifejtett tevékenységükért, őrsüknek példaszzerű rendben tartásáért és mindenkor tanusított példás magatartásukért.

Szabó József IV., Csanádi János, Kővári János, Baglog Mihály, Dégi Péter, Varga Antal, Körmendi Károly, Harmann János, Kustyán Mihály, Fábíán János csendőr cz. őrmesterek, Geréb József, Mogyoró Imre, Szücs István, Térneg József, Bor Pál, Gubás József és Binszki István csendőrök, hosszas csendőrségi szolgálata idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított igen buzgó és eredményes tevékenységükért, nemkülönbön példás magaviseletükért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületnél:

Themák Aurél, Lukács Jenő és Török Nyegre Béla őrmesterek, a kerületi parancsnokság segédtiszttségénél segédmunkási minőségben kifejtett eredményes munkásságukért.

Demeter Sándor és Asztalnok Lajos őrsvezető cz. őrmesterek, Lebo István őrmester, Karczagi Károly őrsvezető cz. őrmester, Kupecz G. Márton járásőrmester, Csik Miklós őrmester, Borogyi György, Costinás Simon, Dél József, Nyisztor Mihály, Szigyártó Sándor és Demeter Sándor csendőr cz. őrmesterek, Dudás József, Imre József, Maláj György, Babis László, Bereczki István, Asztalnok Lajos és Nagy Imre I. őrsvezető cz. őrmesterek, Orgics Péter csendőr, Barth Károly járásőrmester, Bárony Imre őrsvezető cz. őrmester, Doros István csendőr cz. őrmester, Güller János és Ruzs Teofil csendőrök, több évi csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységükért.

Barna Imre csendőr cz. őrmester, Horváth András csendőr, többrendbeli méhmagzatelhajtási ügy nyomozása folyamán kifejtett eredményes tevékenységükért.

Kiss János III. csendőr cz. őrmester, Dankó Győző és Vigh Pál csendőrök, többrendbeli betöréses lopás nyomozásánál elért eredményes működésükért.

Ádám József csendőr, a sárospataki postahivatalba tervezett betöréses lopás megakadályozásáért.

Nagy József II. csendőr, löfegyverhasználat alkalmával tanusított férfias elszántságáért.

Pintye Ferencz csendőr, a beregszászi városi őrsön hosszabb időn át a közbiztonsági szolgálatban kiváló szorgalommal kifejtett eredményes tevékenységéért.

Máté Ferencz csendőr, a vagyonbiztonságot hosszabb időn át veszélyeztetett tolvajszövetkezett és orgazdáinak kiderítése körül kifejtett eredményes tevékenységéért.

Forró Mihály csendőr cz. őrmester, Keskeny József és Maticsák Sándor csendőrök, egy nagyobb szabású tűzvész alkalmával az oltás és vagyonmentés körül kifejtett tevékenységükért.

László Antal őrsvezető cz. őrmester, több vármegye területen számos büntetendő cselekmény kinyomozásáért.

Lobodai Gyula őrsvezető cz. őrmester, Botos Géza csendőr, a poroczkói őrskerületben nagymérvben lábrakapott orrvadászat megakadályozása körüli sikeres tevékenységükért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületben:

Répás József, Illing Béla és Kocsis János őrsvezető cz. őrmesterek, az irodai szolgálat terén hosszabb időn át kifejtett buzgó tevékenységük és kiváló magaviseletükért.

Bátorji Vincze őrsvezető cz. őrmester, tűzvész alkalmával tanusított kiváló buzgalmáért.

Bakos Ferencz és Pataki András járásőrmesterek Pollák Benedek őrmester, Csernyicska Ferencz, Tóth Balázs, Énekes István, Hári József I., Temesi István, Soós István II., Barta József I., Tóth József IV. és Buga József őrsvezető cz. őrmesterek, Farkas Balázs, Csémi Lajos, Fehér Gyula, Pécs Ferencz Német Péter, Jakab János és Vida Antal csendőr cz. őrmesterek, Fábíán Ágoston, Szórád Rezső, Vankó Lénárd, Jantosik Ferencz, Vindis Ferencz, Králl András és Bors Simon csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén az utóbbi időben kifejtett buzgó, leleményes és lankadatlan szorgalmukért.

Tóth Zsigmond, Gyurcsik Lajos, Németh Lajos, Huszár János és Nemez Agoston csendőrök, mert egy több betöréses lopást hosszabb időn át elkövető tettést fáradtságos nyomozás után elfogtak, illetve annak elfogásánál hathatósan közreműködtek.

Borik József és Hrehus Mihály őrsvezető cz. őrmesterek, *Dányi Gyula, Németh József és Gombik József* csendőrök, *Greschner János és Szabó Lajos* próbacsendőrök, nagyobb tűzvész alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanusított kiválóan buzgó, bátor és fáradhatatlan eljárásukért.

Kovács Elek őrsvezető cz. őrmester, egy igen erős jégvíhar alkalmával a vizár által elsodort 20—30 drb. élő sertésnek az elpusztulástól való megmentéséért.

Szlatki Erazmus őrsvezető cz. őrmester, segédoktatói minőségben állandóan tanusított kiváló szorgalma és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületben:

Csahók Ferencz őrsvezető cz. őrmester, Kemesmál községben 1911. évi szeptember hó 6-án dühöngött tűzvésznél a vagyonmentés és tűzoltás körül kifejtett fáradságot nem ismerő kitartással és nagy buzgalommal teljesített hasznos tevékenységéért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületben:

Schuller Mihály, Grosz József és Wild Róbert törzsőrmesterek, *Kóka András és Lajos Károly* őrmesterek, az irodai szolgálat terén több éven át kifejtett buzgó tevékenységükért, odaadó szorgalmukért és megbízhatóságukért.

Szotyori Lajos és Sas Ignác járásőrmesterek, *Tompa Ferencz* őrmester, *Bajkui István* őrsvezető cz. őrmester, segédoktatói minőségben több éven át kifejtett kiváló szorgalmuk és buzgó tevékenységükért, valamint alárendeltjeiknek helyes és czéltudatos befolyásolása és vezetésért és jó magaviseletükért.

Mészáros István, Máthé István, Kajcsa András és

Bálint Mihály őrsvezető cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésükért, valamint alárendeltjeiknek helyes és czéltudatos befolyásolásáért.

Nagy József, Benedek Fülöp és Kénesi Gergely járásőrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért és alárendeltjeiknek helyes és czéltudatos befolyásolásáért.

Debreczi József járásőrmester, *Szabó József* őrsvezető cz. őrmester, 1911. évben egy szabandékos emberölés tettesének nehéz körülmények között és leleményes nyomozás során eszközölt kiderítése és elfogásáért.

Pál Mózes őrsvezető cz. őrmester, 1902. évben elkövetett alált okozó sulyos testi sértés tettesit 1911. évben nehéz körülmények között leleményes ügyességgel és körültekintéssel 5—5 órán teljesített nyomozás során kiderítette és a tettest a hatóságnak átadta.

Orbán Elek őrsvezető cz. őrmester, *Németh Lajos* csendőr, 1911. évben Gyergyóremete községben uralgott árvízveszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül fáradságot nem ismerő buzgalommal és odaadással és kitartással teljesített ténykedésükért.

Szabó József őrsvezető cz. őrmester, kétrendbeli széleskörű és Romániára is kiterjedő nagyszabású pénzhamisítás 13 tagból álló tetteinek kiderítése és elfogásában való közreműködéséért.

Szász Dávid őrsvezető cz. őrmester, egy 2000 korona és egy 200 korona kár értékű aranyércz lopás tettesének buzgalommal és kitartással való kiderítése, elfogása, illetve feljelentéséért.

Bokor József és Nagy Zsigmond csendőr cz. őrmesterek, *Halmágyi Tamás, Dukát József, Veigh Sándor, Fülöp Antal, Deleán Mózes és Jánosi Mihály* csendőrök, Csikvármegyében 1910. évben folytatott kétrendbeli széleskörű és Romániára kiterjedő pénzhamisítás igen jól szervezett 13 tettesének nehéz körülmények között, fáradságot nem ismerő buzgalommal, szakértelemmel és leleményességgel eszközölt kiderítése és elfogásánál hathatós, odaadó és buzgó közreműködésükért.

Sánta József csendőr cz. őrmester, 1910. évben Lajosfalva községben kiűtött gyujtogató bünszövetkezet kiderítése és elfogásánál tanusított tevékenységéért.

Bőjthe László és *Olajos József* csendőrök, Budák András veszélyes fegyveres rabló agyonlövétéseért.

Nyegrea Miklós csendőr, mert Kisküküllő-folyó kiáradása következtében életveszélybe jutott nőt két gyerekével kimentett.

Mihály Elek őrsvezető cz. őrmester, egy rablószövetkezet által rövid idő alatt többrendbeli főbenjáró büncselekmény tettesének kézrekerítése és elfogásáért.

Józsa Kálmán és *Szoo István* őrsvezető cz. őrmesterek, 1910. évben Szilágysomlyón egy gyujtogató bünszövetkezet kiderítése és elfogásánál tanusított tevékenységükért.

Illyés János, *Tóth Ferencz* *Czifra János*, *Zölde Mihály*, *Ambrus Péter*, *Meningesz Márton*, *Ádám József* és *Antal Imre* őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Szekeres Dénes, *Pongrácz Áron*, *Bara Ferencz*, *Bodó Albert*, *Rózsa Antal*, *Szabó Károly*, *Szabó Ferencz* és *Veres István* csendőr cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Erős Dezső, *János Márton*, *Szenkovics Antal*, *Nyágyuly Miklós*, *Reményi Márton*, *Tamás Imre*, *Cseke András*, *Hasléder János*, *Gyarmati István*, *Szöke Gergely* és *Nemes József* csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén elért eredményes működésükért.

Müller Mihály, *Ujvári Tivadar*, *Gyarmati István*, *Pap János*, *Szász András*, *Törzsök Mihály*, *Nagy Lázár*, *Vitályos György*, *Rosonczai Mihály*, *Páll Dávid*, *Tatár Gergely*, *Szorád Dénes* és *Erős Péter* őrsvezető cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes működésük, valamint alárendeltjeiknek czéltudatos és helyes befolyásolásáért és jó magaviseletükért.

Kristóf Károly, *Fejér András*, *Halász István*, *Illyés Mihály*, *Füleki József*, *Ferencz Lajos*, *Asztalos Sámuel*, *Mester Sándor*, *Buna János*, *Nagy Izák*, *Tamás Gyula*,

Gergely József, *Mihály Elek*, *Birtalan István*, *Kovács János*, *Tordai Sámuel*, *Tamás Sámuel*, *Gálfi Ferencz*, *Pál Mózes*, *Gergely Lukács*, *Kovács Domokos*, *Gyarmati István*, *Pongrácz Áron*, *Kelemen Sámuel*, *Opra Imre*, *Kádár Ferencz*, *Boér János*, *Kovács József*, *Bagyó Antal*, *Mircse Lázár*, *Sütő János*, *Vinter György*, *Gergely János* és *Pál István* őrsvezető cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes működésük, valamint alárendeltjeiknek czéltudatos és helyes befolyásolásáért.

Bakó Dániel, *Imre Jakab*, *Took Mózes*, *Marti Ignác*, *Pál István*, *Szabó Tamás*, *Bodó Lajos*, *Vida Ferencz*, *Márk Albert*, *Mészáros Zakariás*, *Szöke Gergely*, *Keresztyén András*, *Kocsis András*, *Szvoboda Vincze*, *Horváth Péter*, *Kolbász György*, *Egyed Ignác*, *Csibi Sándor*, *Kondrád Lajos*, *Csergő József*, *Pál Elek* és *Kovács Ádám* csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén elért eredményes működésükért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületben:

Vincze Vendel őrsvezető cz. őrmester, mert Biharban a mult év szeptember hó 13-án kiűtött tűzvész alkalmával a tűzoltás vezetését a község férfi lakóinak távollétében gyors elhatározással átvette, a tüzet a jelen voltak alig számbavehető segítségével, mondhatni egyedül oltotta el, megmentvén ezáltal a községet egy nagyobb tűzvészttől s a köteleességtudás követésre méltó megnyilvánulása által a lakosság és az előljáráságnak a csendőrség iránti tisztelőtét és bizalmát lényegesen fokozta.

Kotán Ferencz és *Jakab Pál* őrsvezető cz. őrmesterek, *Grószmann Sámuel*, özv. *Klár Lajosné*, *Oláh Géza* nyiregyházai, *Brugovits József*, *Deutsch Albert* és fiai debreczeni, *Weisz Lajos* nagykarolyi, *Lomniczer Sámuel*, *Króó Gyula* sátoraljaúj helyi, *Feldmann Jakab* szamosújvári lakosok, továbbá a tokaji és nyiregyházai izraelita hitközség és a nyiregyházai ref. egyház, a nyiregyházai iparosok és kereskedők hitelbankja kárára a mult év-

ben elkövetett s 12,169 kor. 69 fillér kárértékű betörései lopások tetteseinek mult évi november hó 16-tól december 2-ig önállóan, azután pedig Bleier Rezső járás-örmester vezetése alatt, hosszabb időn át lankadatlan buzgalommal, kitartással és szakértelemmel vezetett nyomozás során történt kiderítésükért.

Pándi József őrsvezető cz. őrmester, 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt, kezdetben mint csendőr, majd pedig mint altiszt és őrsparancsnok, a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kitartással, buzgalommal és kellő szakértelemmel, számos bűncselekményt derített ki s azok elkövetőit az igazságszolgáltatás kezeibe juttatta és mert mint őrsparancsnok, alárendeltjeit juttatta és mert mint őrsparancsnok, alárendeltjeit helyesen és eredményesen nevelte és oktatta.

VI. A csendőrkerületi parancsnokságok által nyilvánosan megdicsértettek :

A m. kir. I. számú csendőrkerületben :

Ágatha Albert járásörmester, *Medgyesfalvi József* őrmester, *Pestyán István* őrsv. cz. őrmester, *Tájai Sándor*, *Majlát Mihály*, *Gáspár Józsa* csendőrök és *Simó Ferencz* próbacsendőr, a vizaknai gyógyfürdőben az 1911. évi fürdőévadban a testület jó hírnevéhez méltó pontos és előzékeny fürdőgyeleti szolgálat teljesítéséért.

Sütő József és *Bokor Mózes* őrsv. cz. őrmesterek, mivel mint segédoktatók a kolozsvári tanosztály köztetkezési vagyonának a gyarapításában és főleg a kerti gazdaság művelésében és az oktatásban dicséretes működést fejtettek ki.

Boldizsár Péter, *Baricz Sándor*, *Pál Ferencz*, *Varga Kálmán* csendőr cz. őrmesterek és *Bacsa Imre* csendőr, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt jó magaviseletük, használhatóságuk és megbízhatóságuk mellett a közbiztonság terén is kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Ötvös Gábor és *Bugyi István* csendőr cz. őrmester,

az utóbbi évek alatt a közbiztonsági szolgálatban újból kifejett buzgó és eredményes működésükért.

Lukács Dénes csendőr cz. őrmester és *Jeszzenszki András* csendőr, mivel csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság terén buzgó és eredményes tevékenységet fejtettek ki és jó magaviseletet tanusítottak.

Lukács Mihály csendőr cz. őrmester, *Felszegi Lajos* és *Dénes József* csendőrök, hosszabb csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság érdekében kifejett dicséretes működésükért.

Radic Sándor őrmester, mivel mint csendőrbírósági segéd munkás több éven át szorgalmas, pontos és megbízható működést fejtett ki.

Moór Mihály járásörmester, *Fosztó Gyula*, *Ivácson József*, *Boros Miklós* őrsvezető cz. őrmesterek, *G. Bíró István*, *Menyhárt Ferencz*, *Gálfi Tamás* csendőr cz. őrmesterek, *Muresán György*, *János Mihály*, *Debreczeni Károly*, *Czirják János*, *Juhász Ferencz* és *But János* csendőrök, *Nagy Dénes* őrsvezető cz. őrmester, *Pál Mihály* csendőr cz. őrmester, *Bálint Mátyas*, *Orbán Dénes*, *Henter Lajos*, *Márton Pál* csendőr cz. őrmesterek, *Nagy Albert*, *Péter József*, *Donáth Mihály*, *Réti Károly*, *Opris József* és *Ungvári Ferencz* csendőrök, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat érdekében kifejett buzgó és eredményes működésükért.

Ferenczi Árpád őrmester, tíz évi csendőrségi szolgálata alatt általánosságban, de főképp szárnyirodai segéd munkási minőségben évek óta tanusított szorgalmas, pontos és megbízható működéséért.

Samu Mihály, *Tasnádi János* őrsvezető cz. őrmesterek és *Szöke Ferencz* csendőr, hosszabb csendőrségi szolgálatuk alatt mindenkor tanusított dicséretes működésükért és magartartásukért.

Horváth József járásörmester, *Siklódi András* csendőr cz. őrmester, *Nagy Albert* és *Balog László* csendőrök, a balázsfalvi «Pátria» takarékpénztárban 1911. évi december hó 17-én megkísérelt és félig végrehajtott nagy szabású betörései lopás tetteseinek nyomozása körül tanusított buzgó működésükért.

Bede Barabás őrsvetető cz. őrmester, kilencz éven felüli csendőrségi szolgálata alatt ugy általánosságban, mint a közbiztonság terén tanusított dicséretes magatartásáért.

Soós János őrmester tiz éven felüli csendőrségi szolgálata alatt ugy a közbiztonság terén, valamint szárnyirodai segéd munkái minőségben tanusított buzgó és eredményes működéseért.

Pap Zsigmond, Nagy Károly csendőr cz. őrmesterek és *Mezei Mihály* csendőr, hét éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt minden irányban, de különösen a közbiztonság érdekében kifejtett tevékenységükért.

Lukács Dénes, Varga György csendőr cz. őrmesterek, *Bacsa Imre, Kakován Adorján, Petrisor György, Pataki Gergely, Sóra Ilyés, Hanis Ilyés, Kosztea György, Lengyel András, Kecskés János, Lengyel Sándor, Katona Dénes, Szász Károly, Kis József, Bujdosó Ferencz, Német Ferencz, Barta Miklós, Ráduly József, Gábor Zsigmond, Trijf Partenie, Éder Antal, Nagy János II., Pap József, Gergely György, Becze Illés, Darabán Tivadar, Székely János, Földvári Aurél, Turkás Gergely és Fazekas István* csendőrök az 1911. év végén egy bünszövetkezet részéről Szilágysomlyón tervszerűleg elkövetett gyujtogatások meggátlása és felderítése érdekében a tettesek elfogásáig heteken át tartó igen buzgó szolgálat teljesítésért.

Mohai István, Loránt József őrsvetető cz. őrmesterek, *Menyhárt Ferencz, Péter Lőrincz, Bába János, Fábrián András, Magyarai Áron, Varga Kálmán* csendőr cz. őrmesterek, *Bencze Sándor, Vass György, Bőjte Péter, Szabó Ignác, Barta Miklós, Székely Ferencz, Nagy Lajos, Bejka Gábor, Latyes Gábor, Szabó Mihály, Győri András, Hajdu Ferencz, Mátyus János, Gergelyi János, Lukács Gedeon, Bereczki Máté, Zéhra János, Deák Ambros, Katona Dénes, Jánosi Sándor, Koréh Ferencz, Antal Péter, Vágási Dénes, Benkő András, Vas Domokos, Sütő Károly, Xantus Gergely, Szöke Ferencz, Kovács Jakab, Janka Ferencz, Győri Áron, Emrich József, Becze Ilyés, Tóth József* csendőrök és *Maginyecz Pál* próbacsendőr, az 1912. évi márczius hó 18-án megejtett

széki országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a közbiztonság, csend és rend fenntartása érdekében kifejtett buzgó működésükért.

Magyari András, csendőr cz. őrmester, *Durgó János* és *Kodra Miklós* csendőrök, az utóbbi év folyamán a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

A m. kir. II. számú csendőrkerületben:

Lovasi Antal őrmester, a kerületi parancsnokság segéd tisztségénél segéd munkái minőségben kifejtett lankadatlan szorgalmáért.

Laskai János csendőr, egy néptömeeggel szemben egyik bajtársa által alkalmazott halálos kimeneteli lőfegyverhasználat alkalmával tanusított bátor magatartásáért és bajtársának hathatós támogatásáért.

Dénes József csendőr cz. őrmester, *Zsiros István, Csalah Imre* és *Faragó Sándor* csendőrök, háromrendbeli mérgezés által elkövetett gyilkossági eset tettesének kinyomozása körül kifejtett buzgó közreműködésükért.

Pintér József csendőr, egy közveszélyes, felfegyverzett tolvajbanda elfogása alkalmával járőrvezetőjének hathatós támogatásáért.

Nikuleszku Mihály, Molnár Bálint I., Tályai Sándor és *Vadász József* csendőrök, egy rablógyilkossági és egy rablási eset tetteseinek kinyomozása és elfogása körül tanusított kiváló és eredményes tevékenységükért.

Ilea Simon őrsvetető cz. őrmester, *Wendling János, Erdélyi Károly, Katona Gyula, Albu Péter, Baqi István, Sánta Bálint* és *Csáki János* csendőrök, az 1911. évben Ohábatumnik költség kárára történt pénztárlopás tetteseinek kinyomozása körül kifejtett eredményes tevékenységükért.

Kovács István II., Utjányancz János csendőrök, egy gyilkossági eset tettesének kiderítésénél járőrvezetőjük hathatós támogatásáért.

Makai Demeter csendőr, egy dinamitmerénylet tet-

tesének kiderítése körül járőrzetőjének hathatós támogatásáért.

Gyurics István csendőr cz. őrmester, *Kerényi György*, *Papp András I.*, *Gyurinovics Dezső*, *Darányi István* és *Hébök János* csendőrök, egy gyilkossági eset kiderítésénél tanusított kiváló tevékenységükért.

Blázs Péter, *Kenygela Gusztáv*, *Trailla János* csendőr cz. őrmesterek, *Kecskés István*, *Papp Péter*, *Kerényi György*, *Plavitsy György*, *Pittitz Illés*, *Kovács István II.*, *Csala János*, *Martinovics Miklós*, *Ferencz Géza*, *Rosiala Akim*, *Fratilla János*, *Ábrahám József*, *Faragó János*, *Tóth János IV.*, *Gordán Bálint*, *Makai Demeter*, *Gombos János*, *Pintér Ferencz*, *Kálecz János*, *Laur Adolf*, *Futaki Gábor*, *Simon Domokos*, *Dombos István*, *Schreiber József*, *Siha András*, *Burger Márton*, *Negrea Vazul*, *Berki József*, *Saár János*, *Putnoki József*, *Szűcs János II.*, *Szabó István III.*, *Lenovics József*, *Koczka Mihály*, *Vas István*, *Mester Ferencz*, *Virág György*, *Boros Sándor*, *Domány János*, *Pityi József*, *Imre Mihály*, *Lengyel Géza*, *Rottárii Illés*, *Boros László*, *Farkas Ferencz*, *Hunyadi Pál*, *Pálfi Áron*, *Uttingyáncz János*, *Juhász Sándor*, *Gerner József*, *Lévay Sándor*, *Fenyvesi János*, *Szabó Lajos III.*, *Fabó István*, *Fendrik Lajos* és *Pap Ferencz II.* csendőrök, kolerajárvány terjedésének megállítására körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Schaffer Ferencz, *Kenygela Gusztáv* csendőr cz. őrmesterek és *Szák János* csendőr, többrendbeli betöréses lopás tettesének kiderítésénél kifejtett buzgó tevékenységükért.

Órdög János csendőr, egy gyilkosság tettesének kézrekerítése körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

Szabó József III., *Dombi Márk*, *Kovács János I.*, *Németh Károly*, *Bába Imre*, *Svedity János*, *Ütő Mihály*, *Pletikoszich Márton*, *Moldován Pap János*, *Pauli József*, *Portik Péter*, *Róth János*, *Kopácz Áron*, *Gordán Mihály*, *Fok György* és *Pap János* őrsvezető cz. őrmesterek, *Darányi Péter*, *Lázár Sándor*, *Herczeg Imre*, *Szűcs Imre*, *Faur Ezsias*, *Balázs György*, *Dobai Ferencz*, *Futó István*,

Karászi Gyula, *Névéri Sándor*, *Rácz Lajos I.*, *Cloós János*, *Árkus Antal*, *Torma Vilmos*, *Szűcs Mihály I.*, *Baráth Lajos*, *Kovács Ferencz* és *Kocsis Sándor* csendőr cz. őrmesterek, *Kentler János*, *Avranov István*, *Hadnagy Áron*, *Farkas József*, *Grecki Lázár*, *Győri Radován*, *Bogsán Iván*, *Plesia Tivadar*, *Kiss G. Lajos*, *Vitális Albert*, *Mihály Mihály*, *Papp Ferencz*, *Lévai Pál*, *Kopacz Gergely*, *Akszenov Dusán*, *Szűcs Antal*, *Darvas Jeremiás*, *Bán Sándor*, *Nagy János I.*, *Ferenczi Péter*, *Balázs Mihály*, *Stierl György* és *Kiss M. István* csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületben:

Hardi Gyula és *Ladányi József* csendőrök, az 1911. évi április hó 22-én Verpelét községben kiütött tűzveszély alkalmával a vagyonmentés és a tűz továbbterjedésének megállítására körül kifejtett fáradságot nem ismerő buzgalomukért.

Varju István őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított ernyedetlen szorgalmáért, példaszzerű kötelelességüségéért és eredményes működéséért, nemkülönbön jó magaviseletéért.

Barna Ferencz őrsvezető cz. őrmester, *Dés Kálmán*, *Pauló Mátyás* és *Molnár László* csendőrök, *Ádám Mihály* volt csendőr, négy vármegye közbiztonságát veszélyeztető bűnszövegeteknek hosszu időn át tartott szakadatlan és észszerűen vezetett nyomozás folyamán történt leleplezése, elfogása és az igazságszolgáltatás kezébe való átadása körül eljáró járásparancsnokuknak fáradságot nem ismerő buzgalommal való hathatós támogatásáért.

Fejes István és *Unoka Pál* járásőrmesterek, *Ligetű János* és *Farkas József II.* őrmesterek, *Keresztes Mihály*, *Marinkás József* és *Vaskó Antal* őrsvezető cz. őrmesterek, *Kis Albert*, *Székelyhidi Géza*, *Lang János* és *Szilágyi Miklós* csendőr cz. őrmesterek, *Kujáni Mihály*, *Küss*

Mózes, Kovács József III., Soós András és Árvai Gyula csendőrök, az 1911. évi augusztus hó 6-ára virradó éjjel, a borsodmegyei Edelenyben, Czeizler Henrik és családja sérelmére elkövetett, közfelfutást keltő, hármassabályosság tettesének kinyomozása során kifejtett igen eredményes tevékenységükért és jó szolgálataikért.

Fábián János őrsvezető cz. őrmester, Hosszu László csendőr, az 1910. évi október hó 3-án Angeli István volt császártöltés lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tettesének kinyomozásánál előljáró járásparancsnokuknak fáradságot nem ismerő szorgalommal való hathatós és eredményes támogatásáért.

Pimpelli Gyula és Paraj István csendőrök, 1911. év folyamán a közbiztonsági szolgálatban tanusított eredményes tevékenységükért, ugyszintén mert az 1911. évben Czibakháza és Kunszentmárton községekben fellépett ázsiai kolera széthurcolásának meggátálása és a hatósági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése körül parancsnokukat lankadatlan szorgalommal, odaadással és eredményesen, hathatósan támogatták.

Bokor Bertalan és Vakulya Károly csendőr cz. őrmesterek, Köntös Pál, Bródi István, Komáromi Vilmos, Oláh Sándor II., Polónyi Mihály, Fata István, Gajdos V. András, Mándi István, Nagy István, Gasparik Mihály, Olasz Domokos, Jankovics András, Lauer István, Németh István II., Pongrácz József, Mujzer Géza, Fekete Ferencz, Pintér Lajos, Dervolics Antal, Sámson Géza, Gáli Ferencz, Szabó Ferencz, Acsai József, Zuzik Péter, Pusztai Mózes, Barta Pál, Klein Pál, Lévai János, Ladányi József, Ádám János, Kovács György III., Farkas Gergely, Gallusz Imre, Kollár Marián, Biács János, Bajcsi Gyula és Horváth Sándor csendőrök, Hegedűs Imre volt csendőr, mert 1911. év folyamán Czibakháza és Kunszentmárton községekben fellépett ázsiai kolera széthurcolásának meggátálása és a hatósági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése körül parancsnokukat lankadatlan szorgalommal, odaadással és eredményesen támogatták.

Kemény Ferencz őrsvezető cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati ideje

alatt tanusított lankadatlan szorgalmáért és igen eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért és oktatásáért, őrsének példászerű rendben tartásáért, nemkülönben mindenkor tanusított jó magatartásáért.

Kozorus Mihály és Kadarkuti János csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes, buzgó és fáradhatlan szorgalmukért, nemkülönben példás magaviseletükért.

Orbán Sándor őrsvezető cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért, nemkülönben az utóbbi két év alatt tanusított jó magaviseletért.

Keserü István őrsvezető cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított erénytelen szorgalmáért, példászerű kötelességűséggel párosult eredményes működéséért, alárendeltjeinek helyes nevelése és vezetése körül tanusított buzgalmáért, nemkülönben mindenkor tanusított példás magatartásáért.

Szabó Imre III., Ferge Imre és Főríz Károly csendőr cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálatban hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt mindenkor tanusított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért, az alárendelt kikapcsolás, oktatása és nevelése körül őrsparancsnokuknak hathatós és eredményes támogatásáért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Vadász János, Arany János, Deli János, Homola János, Majlinger Ferencz és Gasparovics István csendőrök, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban mindenkor tanusított fáradhatlan szorgalmukért és eredményes tevékenységükért, fiatalabb bajtársaiknak helyes befolyásolásáért és oktatásáért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Kovács Miklós és Roska Imre csendőrök, az 1912. évi február hó 18-án Bátya községben kiütött tüzvész alkalomával a vagyonmentés körül kifejtett fáradságot nem ismerő buzgalmukért és járőrvezetőjüknek ezirányban való hathatós támogatásáért.

Vigh József csendőr, két embernek a vízbeulás veszé-

lyéből nehéz körülmények között történt kimentése alkalmával járőrvezetőjének hathatós támogatásáért

Halász Sándor és Leitelm Henrik csendőr cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálatban állandóan tanusított buzgalmukért és eredményes tevékenységükért, nemkülönb. alárendeltjeiknek oktatása, vezetése körül kifejtett szorgalmukért.

Pap Sándor II. és Patka Sándor csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén állandóan kifejtett eredményes tevékenységükért és fáradhatlan buzgalmukért.

Korsós János csendőr, mert egy családi esetnek négy napon át tartott nyomozás során történt kiderítésénél és a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezébe való juttatásánál járőrvezetőjének odaadó buzgalommal, hathatósan és eredményesen támogatta.

Szórádi Imre csendőr, a kalocsai örs közigazgálkodásának vezetése körül kifejtett odaadó szorgalmáért és a konyhakert művelése és gondozásában is tanusított fáradhatlan tevékenységeért.

Vékás Kovács Sándor csendőr, a Benedicty Gyula tápiószelai lakos kárára 1911. évben történt ló és lószerszám, továbbá Mészáros István kossuthfalvai lakos és társai kárára történt többrendbeli baromfi lopási ügyben ésszerűen vezetett nyomozás folyamán a tettesnek elfogása és az igazságszolgáltatás kezébe való juttatása körül járőrvezetőjének fáradságot nem ismerő buzgalommal és kitartással való hathatós támogatásáért.

Papp Pál és Dócs József csendőr cz. őrmesterek, 8 évet meghaladó csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított eredményes tevékenységükért, a mi által ugy bajtársaiknak, mint alárendeltjeiknek követésre méltó példának szolgáltak, nemkülönb. jó magaviseletükért.

Mikó Lajos és Kovács Ákos csendőrök, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett odaadó és igen eredményes tevékenységükért, nemkülönb. példás magaviseletükért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületben:

Miltsovits Ignác csendőr cz. őrmester, *Rácz Jeremiás* és *Cserényi Imre* csendőrök, a szirkvashegybánya-telepen kiűtött sztrájk alkalmával a törvényes rend fenntartása körül kifejtett tevékenységükért.

Kántor István, Kozma István és Pásztor József csendőrök, számos büntetendő cselekmény kinyomozása folyamán kifejtett eredményes tevékenységükért.

Annus Ferencz és *Zsik Ábrahám* csendőrök, egy erőszakos nemi közöseléssel párosult szándékos emberölés büntetetének kiderítése körül kifejtett tevékenységükért.

Erdei József és *Pap Sándor* őrsvezető cz. őrmesterek, *Kátyuk István, Kovács Kálmán, Potory László* és *Szoták György* csendőr cz. őrmesterek, *Edelényi Ferencz, Lázár László* és *Szabó Ignác* csendőrök, hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületben:

Heiszer József őrsvezető cz. őrmester, *Pál Sámuel, Janka József* és *Tefner Frigyes* csendőr cz. őrmesterek, *Kövári János, Vágó László, Kankovszky István, Mayer János, Balázs András, Jánosik István, Jenőfi István, Tóth István IV., Tóth József, Korcsok István, Moró Pál, Polyák Máté, Tárnok Pál, Horváth Mihály, Hauspek Károly, Kovalovszky Sándor* és *Szilágyi Sámuel* csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén az utóbbi időben kifejtett szorgalmuk és eredményes tevékenységükért.

Stréte Demeter csendőr cz. őrmester, *Juricza András, Kakó Illés, Meluska István, Griecz István* és *Lahucsky János* csendőrök, mert egy rablógyilkosság tettesének kinyomozása és elfogásánál hathatósan közreműködtek.

Jánoska József csendőr cz. őrmester, mert egy öngyilkosságot elkövetni szándékolt egyént igen veszélyes helyzetéből kimentett.

Kopeczky József csendőr, tüzeset alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül tanusított gyors, bátor és fáradhatlan ténykedéséért.

Rácz László zászlós, Lakner Zsigmond őrsvezető cz. őrmester, Szórád Rezső, Kovács János I. és Ferencsik János csendőrök, Ravasz Ferencz járásőrmester, Farkas Lőrincz őrsvezető cz. őrmester, Tomor Gábor és Lazityán János csendőr cz. őrmesterek, Horváth József, Ocskó Mihály, Tóth Gábor, Zimmermann Jenő, Bulej Vincze, Csekő József, Éliás János, Izsóf Alajos, Kádár György, Moravcsik Ferencz, Stegmann Károly, Szliáczy János, Márton Lajos, Lénárt József, Izsóf László, Rádlí Sándor, Földes György, Csölle Kálmán, Kutys János, Ondrus János, Lonszky Sándor, Rumann József, Kristóf József, Szabó János IV., Borovszky János, Homolya István és Porumb Tivadár csendőrök, mult év folyamán a Duna mentén fellépett kolerajárvány továbbterjedésének meggátlása körül kifejtett szorgalmukért.

Kisuczky József és Vizsy Ágoston csendőrök, tűzvész alkalmazással tanusított buzgó ténykedésükért.

Belisz Mihály próbacsendőr, egy vasuti kocsiból kiszabadult és megvadult ökörnek, bátor és ügyes eljárásával történt ártalmatlanná tételéért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületben:

Baranyai János II. csendőr cz. őrmester, Németh István VIII., Varga György II. és Tóth István I. csendőrök, Kemesmál községben 1911. évi szeptember hó 6-án dühöngött tűzvésznel, a vagyonmentés és a tűzoltás körül kifejtett fáradságot nem ismerő kitartással s nagy buzgalommal teljesített hasznos szolgálataikért.

Horváth József II. járásőrmester, Huber János és Liebenritt Adolf őrmesterek, Csontos Antal őrsvezető cz. őrmester, Tomor János, Steiger István, Kóródi István, Kardos Ferencz, Horváth Lajos, Pap János, Teubler Ádám, Petti István és Friedrich János próbacsendőrök, Székesfehérváron 1911. évi szeptember hó 15-én kiütött nagobbmértvű tüzesetnél, a vagyonmentés és a tűz továbbterjedésének meggátlása körül kifejtett hasznos és buzgó tevékenységükért.

Váradi Ferencz járásőrmester, Horváth Sándor csendőr

cz. őrmester, Farkas Miklós csendőr, egy 5605 korona 97 fillérről szóló takarékpénztári könyv és az abban volt 200 korona pénzlopás tettesének leleményes és szakszerű eljárással történt kinyomozása és a takarékpénztári könyv megszerzéséért.

Horváth Ádám és Király Bertalan csendőrök, az alsó-domborui csendőrlaktanya padlásán 1912. évi január hó 18-án délelőtt $\frac{1}{4}$ óraker keletkezett tűznek, — mielőtt nagyobb kárt okozott volna, — helyes intézkedésük és kitartással párosult gyors tevékenységük által történt elfojtásáért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületben:

Gáspár János járásőrmester, Ambrus Ágoston őrsvezető cz. őrmester, Veres József, Szöcs János, Támpa Imre és Pál György csendőr cz. őrmesterek, Barabás András és Serény János csendőrök, a közbiztonság terén kifejtett tevékenységükért és példás magaviseletükért.

Tóth Bálint csendőr, cz. őrmester, Izsák János és Bartók Ferencz őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tevékenységükért.

Jakab András próbacsendőr, tűzoltásnál a vagyonmentésnél járőrtársainak kellő támogatásáért.

Rácz Károly járásőrmester, Gál András, Bács Ferencz, Szidon György és Kanabé János csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tevékenységük és példás magaviseletükért.

Tornai Ferencz csendőr, mert egy 2000 és egy 200 korona értékű aranyérc lopás tettesének kiderítése, elfogása, illetve feljelentésénél járőrvezetőjét buzgalommal támogatta.

Cure Péter csendőr, mert az 1902. évben elkövetett halált okozó súlyos testi sértés tettesének 1911. évben nehéz körülmények között történt kiderítése alkalmával járőrvezetőjét odaadó buzgalommal támogatta.

Végh Sándor, Lakatos Pál csendőrök, mert az 1911. évben elkövetett szándékos emberölés tettesének körül-

tekintéssel és leleményességgel eszközölt kiderítése alkalmával járőrvezetőjüket odaadó buzgalommal támogatták.

Baricz József és Gálly Ferencz őrsvezető cz. őrmesterek, a csendőrjelentkezők gyűjtése körül kifejtett eredményes tevékenységükért.

Szöcs János és Veres József őrsvezető cz. őrmesterek, *Pál György* csendőr cz. őrmester, *Barabás András* csendőr, a közbiztonság terén kifejtett eredményes tevékenységükért.

Donát Mihály csendőr cz. őrmester, *Péter József, Réti Károly, Opris József* és *Ungvári Ferencz* csendőrök, több csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat érdekében kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Soós János őrmester, *Samu Mihály* és *Tasnádi János* őrsvezető cz. őrmesterek, 10 éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt tanusított buzgó tevékenységükért.

Mezei Mihály csendőr cz. őrmester, *Pap Zsigmond* és *Nagy Károly* őrsvezető cz. őrmesterek, *Eder Antal, Nagy János II., Pap József, Gergely György, Becze Ilyés, Darabán Tivadar, Székely János, Földvári Aurél, Turczás Gergely* és *Fazakas István* csendőrök, 1910. évben Szilágysomlyón egy gyujtogató bünszövetkezet kiderítése és elfogásánál tanusított tevékenységükért.

Emerich József, Becze Ilyés és *Tóth József* csendőrök, 1912. évben Szék községben megejtett országgyűlési képviselőválasztásnál kifejtett tevékenységükért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületben:

Papp János, Garabuczi József, Szilágyi Lajos, Oravec Imre, P. Kiss Lajos és *Jakab János* csendőrök, mert Groszmann Sámuel, özv. Klár Lajosné, Oláh Géza nyiregyházai, Brugovits József, Deutsch Albert és fia debreczeni, Weisz Lajos nagykárolyi, Lomniczer Emánuel, Kroó Gyula sátoraljaujhelyi, Feldmann Jakab szamosújvári lakosok, továbbá a tokaji és nyiregyházai izraelita hitközség és a nyiregyházai református egyház, a nyiregyházai iparosok és kereskedők hitelbankja kárára a

mult évben elkövetett s 12169 korona 69 fillér kárértékű betörések és betörések lopások tetteseinek hosszabb időn át folytatott nyomozása során járőrvezetőjüket hathatósan támogatták s így az eredmény biztosításában tevékeny részt vettek.

Keserü János csendőr, négy éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal ernyedetlen buzgalommal és kellő szakértelemmel teljesített hasznos szolgálatért.

Röckert Sándor őrsvezető cz. őrmester, *Szalai Kálmán* csendőr, *Fábián Károly* es. és kir. 65. gyalogezredbeli katonaszökevény által elkövetett többrendbeli betörések és egyéb lopásoknak, ügyes és leleményes nyomozás során történt kiderítéséért és a tettesnek elfogása körül tanusított éber és bátor fellépésükért.

Máty Miklós csendőr, az 1912. évi április hó 7-én Tiszadada községben kiűzött tűzvész alkalmával egy a füsttől már eszméletlen állapotba jutott embernek az égő házból való kimentése körül történt közreműködése alkalmával tanusított elszánt és bátor magatartásáért.

Vegyes közlemények.

Az igazi csendőr.

Irtá: Barényi Ferencz m. kir. csendőr-főhadnagy

Gyönyörű tavaszi virulásában pompázik a folyó völgye, mely mint egy karcsu ezüstkigyó kanyarogva siklik végig a zöldelő hegyek között. A derűs felhőtlen égről szelid napsugár mosolyog le a virágos földre. A hegyoldalak bársonyos pázsítján legelésző nyájak, vidáman szökdécselő kecskegidák játszadoznak. A völgyben, a földeken napsütött arcú parasztleányok, szélesvállu parasztleányok széles jókedvvel dalolnak. Mindenütt felhőtlen derű, gondtalan vidámság.

Hirtelen elbujik a nap.

Kelet felől két hatalmas sötét felleg vadul kergeti egymást s széles fekete uszályukkal beborítják a még előbb oly szép napsugaras égboltot.

Teljesen beborult. A nap korongja sűrű fellegekbe burkolva, olykor csak egy darabka széle verődik át a felhők sűrű szövetén, erőtlen, gyenge sugarával vérpirosra festve a szürkésfekete fellegtakarót.

Lenn a völgyben besötétedett.

Pusztító fergeteg szívítve nyargal végig a virágos völgyön. Rémülten menekül ember és állat fedél alá. A nehéz, feszült levegőt óriási csattanás, robbanás-szerű hatalmas döbbenés járja át, vakító fényű villám táncolva szökik le az égről a földre s porrázuzza a toronymagas daliás tölgyet. Mintha e dörgés jeladás lett volna a csata megkezdésére. Dörgés, villámlás között megszakadnak a sötét fellegek, sűrű zuhatagban ontják magukból a vizet. Megindult az ég háboru.

Szakadó esőben két csendőr fut a községháza felé, előttük lánczrakötött rongyos csavargó bukdácsol. A községházára érve, lerázzák magukról a vizet, az örsvezető fegyverzetét letéve, szól a csendőrhöz:

— Szerelvényemet itthagynom. Maga a foglyot őrizi

addig, a míg visszajövök. Itt teljes biztonságban leszek, mert a községháza dombon áll. Én elmegyek menteni a kit lehet, — istenitélet lesz.

Azzal hirtelen kifordult az utczára, hol már a folyton növekvő vízben rémült arczczal szaladgáltak a házaikból kiszorított emberek. Az örsvezető futva ment le a község mélyebben fekvő részébe, — általános rémületet s kétségbeesést talált ott.

Egy fiatal parasztasszony két kis leányát karjain tartva remegve gázol a rohanó árban, de a víz erős sodrával nem bír, kimerülten összeesik. Az örsvezető ép jókor ott terem, erős kezével felkapja a gyöngé asszonyt s ki akarja hozni a vízből.

— Örsvezető úr, előbb a két gyermekemet!

Az örsvezető átveszi a két siró apróságot, kiviszi őket a szárazföldre és hamar visszasiet a vízbe. Még idejében éri el a gondos anyát, kezét megfogja, kiveti őt gyermekeihez.

Sietve továbbmegy az örsvezető, mert másfelől kétségbeesett segítségkiáltások hangzanak feléje. — Hová menjen előbb, kit mentsen meg legelőbb?

Mintegy husz lépésre töle egy fiatal leány küzködik a sárga hullámokkal, de nem sokáig bír velük, — elesik, elmerül a szennyes özönvízben. Az örsvezető gondolkodás nélkül ugrik a mély vízbe s mint kitünő, gyakorlott uszó, hamar eléri a leányt, hosszú szőke hajánál megfogva, kiuszik vele az aggódó, siránkozó szülőkhöz. A leány egészen elalélt. Arcczal a földnek fordítja, száját kinyitja, kimossa s mikor már a bevett sok víz kiömlött belőle, háttal lefekteti a földre s mesterseges légzéssel életrekelti.

Most eszébe villan az örsvezetőnek, hogy az ő örmestere is ebben az utczában lakott. Bár a hideg víztől teljesen átázott, fogvaczogva didereg a hidegtől, — ismét beugrik a vízbe s az örmesterék lakása felé uszik. Az ablakból idegesen intget az örmester, ki, — mert nem tudott uszni — a lakásból ki sem mozdulhatott. Az örsvezető előbb az örmester nejét, azután pedig magát az örmestert uszva mentette meg a biztos haláltól.

Örmestere hálálkodva szorongatja az örsvezető kezét:
— De most öltözzék melegbe fiam s igyék valami meleget, mert különben megveszi a hideg.

— Bizony, örsvezető ur, — szólal meg a falusi szatócs, — tessék bejönni hozzám, adok egy kis meleg bort, mert aztán ledörgöljük száraz ruhával.

Betértek a szatócshoz.

A meleg italtól és a ledörzsöléstől ismét visszanyerte az örsvezető cselekvőképességét, nagy testi erejét. Most már száraz ruhával az örmesterrel a község házára mentek s fáklyával rendelték ki az éjjeli őroket az utcákra, mert a sötét éjszakában ugyszólván egy lépésre sem lehetett látni.

Az egyik fáklyással lementek a folyót megnézni. A különben csöndes folyású és gyérvízű folyó most óriássá növe, hatalmas, zugó robajjal rohant kiszélesedett medrében. A két meredek partot összekötő zozoga fahid recsegett, ropogott s úgy ingott, mint valami gyöngé kártyavár.

— Ez össze fog dűlni, elviszi a nagy víz, a mi még ezután fog jönni a felső községekből — szólal az örsvezető az örmesterhez, aztán a fáklyás éjjeli őrhöz fordult. — Maga szaladjon át a hidon, öreg, s a tulsó parton ott maradjon és ne ereszsen senkit a hidra.

Az öreg gubás paraszt hol a hidat nézte, hol az örsvezetőt, hitetlenül rázta a fejét:

— Domnu frir, nem lehet már azon a hidon átmenni. Rögvest leszakadna...

— Leszakad, az eszit magának, dehogy szakad le. Maga gyáva, no nézze, hogy megtart a hid. — Félelem nélkül haladt végig az örsvezető az imbolygóhídon s az öreg éjjeli őr félve, röstelkedve, lassan kullogott utána.

Baj nélkül érték a tulsó partra. — Na lássa, mit mondtam!? Maga hát itt marad és vigyáz, hogy senki se lépjen a hidra, én visszamegyek, az Isten áldja meg!

Habozás nélkül ismét átment bátran a tulsó oldalra, hol már aggódva várta öreg őrsparancsnoka.

— Hallja, fiam, Istenkisértés az ilyen. Hisz bármely pillanatban leszakadhatott volna a hid.

Fiatalos hévvel, tultengő önérzettel felelt az örsvezető:
— És mégsem szakadt le. Dehát mit tehettem volna, az öreg át nem ment volna itéletnapig sem, ha át nem megyek előtte. Aztán voltam én már máma vízben nem egyszer, eggyel több vagy kevesebb, az már igazán nem határoz. Ki tudnék én uszni innen is.

— Dehogy uszik ki, fiam, dehogy. Ilyen magasból, ha belesik ebbe a ragadó vízbe, nem menekül ki belőle. Lehetetlen...

Az örsvezető már nem is ügyelt az örmester szavaira, jobbfelől mintha segítségkiáltásokat hallott volna, arra figyelt.

— Jöjjön, örmester ur, a fáklyával, ugy látszik, errefelé is baj van.

A hangok irányába siettek. A kovácsék háza előtt nagy néptömeg, a házat körül fogta a víz, sáros habja már az ablakfákat nyaldossa: az ablakokban megrémült asszonynépség s gyerekek kiáltoznak segítségért.

Az egyik kovácslegény, a falu legszálasabb embere bátran nekiindult a víznek s a házig akart gázolni, ámde a víz egyszeribe a vállához ért s a gyorsan sodró áradat az erős embert könnyedén felfordította, a hullámok magukkal sodorták. Egy jalkiáltás szaladt végig a körülállók ajkán, de egyszerre mind elcsöndesedett s lélegzetüket is visszafojtva figyeltek az örsvezetőre, ki erős karokkal szelte a rohanó vizet s még idejében elérte a kovácslegényt, kit már szinte alétlan vitt a víz magával. Kihozta a szárazra s átadta az ott áldogálóknak, hadd viseljék gondját s állítsák lábra. Aztán körül nézett, hogy menthetné meg az asszonyokat s gyerekeket. Az asztalosék háza előtt egy csomó deszkát talált.

— Nosza emberek, szegezzük össze tutajnak.

Iziben megindult a munka, alig egy negyedóra alatt összetakolták a tutajt. A vizre eresztik, az örsvezető rálép, de mindjárt belesik a vízbe, a tutaj szejjelment alatta. Egy-kettőre kivergődik a vízből s aztán gázlót keres a ház körül. Sikerül is egyik helyen, bár derekig-erő és erősen sodró vízben a házat megközelíteni, s a

gyerekeket hátára kapva egyenként úgy hozza ki a veszélyeztetett házból. Mikor negyedszer indul a ház felé, hogy még a házban levő öreg asszonyt is kimentse, a víz már a nyakáig ér, ennyire nőtt meg időközben. A házat már csak uszva közelíthette meg s az öreg asszonyt a nyakába kapva, nagy ügygel-bajjal kuszik a partra. Dörgő éljenzés fogadta a bátor mentőt, mert alig hogy partot értek, összeomlott a ház, mely feltétlenül maga alá temette volna szerencsétlen lakóit, ha idejében meg nem menti őket az örsvezető.

Receségés, ropogás, majd ágyulövéshez hasonló nagy dörrenés hallatszik. «A hid! Viszi a hidat a víz!»

Csakugyan, a fékevesztett, zabolátlan elem pehelyként emeli fel a nagy faalkotmányt s azt könnyen széjjelzuzva, hatalmas gerendáit nádszállként sodorja magával.

Az örsvezető jelentősen néz az őrmesterre.

— Ugy-e jó volt a Morsulét a tulsó partra állítani?

— Bizony okos dolog volt.

A hidnál a szögletnél megtorkolt a víz s mérgesen támadt a gyöngye szöglet háznak.

— Ezt is mindjárt elviszi; — szól valaki szárazon. Az örsvezető arra néz. Majd mintha valamit észrevett volna, a két kezét ernyőként a szeme elé tartva, erősen néz a háztetőre.

— Nézze csak, őrmester ur, ott a háztetőn... Nekem úgy rémlik, mintha ott látnék valakit.

— Igen, mintha egy asszony volna.

Az örsvezető szinte meg se várta az utolsó szókat, a vízbe ugorva a ház felé uszott, de kimerültsége miatt nem birt az árral, érezte, hogy vissza kell fordulnia, mert különben ő is odavész. Pedig most minden percz drága, mert a házat annyira kikezdte már a víz, hogy bármely pillanatban magával ragadhatja a tetején ájultan fekvő asszonynyal együtt. Egy emberélet, melyet meg kell menteni.

Az örsvezető kétségbeesetten néz körül. Örvendve felvillan a szeme. A körülállóak között az egyik paraszt szép erős lovat tart kötőféken.

— Adja csak ide azt a lovat!

A paraszt készségesen odaadja. Az örsvezető ráül a lóra s belehajtja a vízbe. A derék állat, mintha sejténé, hogy mily nemes hivatást szolgál most, nagyokat prüsszölve, de vonakodás nélkül birkózik meg a nagy vízzel. A ház alatt az örsvezető a ló hátára áll s úgy veszi le a házról az ijedtségtől és a hidegtől ájult asszonyt. Még egy pár pillanatnyi küzködés a hullámokkal s a körülállóok nagy örömeire partot érnek.

A rémes éjre virradóra ijesztően bontakoztak ki a megmaradt házak körvonalai a hajnali homályból. Mindenütt víz s a szép falu helyén idétlen romhalmaz. A megmenekült lakosság hálát adott a Mindenhatónak, hogy nyomorut életét megmenthette, s mégis kétségbeesetten néz körül: élni, de miből? Minden jószág, minden élelem ott pusztult a fertelmes vízőzönben. A halál ijesztő réme után az inség, az éhség kísért.

Az örsvezető mély gondolatokba merülve járkált a parton, aztán tekintetét merően a földre szegezve, sokáig keresgélt. Egy lapos követ emel ki az iszapból, letörli jó szárazra, aztán elkéri az őrmester téntaczeruzáját s a köre rö jelentést ír, — hogy baj van, hogy gyors segítség kell! — Aztán két ujját a szájába dugva, nagyot füttyent és a két karjával a tulsó part felé intetet.

— Hej! Morsule! Hej!

A tulsó parton az öreg éjjeli őrszaporán lóbálja a kiegészett fáklyát maga körül, jelezvén, hogy meghallotta, hogy a jeladás neki szól.

— Morsule! Átdobom ezt a követ, irtam rá jelentést, hogy segítség kell. Vidd be a városba azonnal, add oda a hadnagy urnak!

Az öreg kiált, hogy megértette. Aztán az örsvezető felkapja a követ, egy párszor erősen meglóbálja magakörül, aztán hatalmas lendítéssel átdobja a tulsó partra. Nagy ivben repül a kő, majd az öreg fejét találja, közvetlen mellette esik le. Az öreg hamarosan felemeli, ködmöne alá dugja és sietve megindul a hegyi ösvényen a város felé. Délre már lesz segítség.

— Mi az, fiam, véres az inge? — szól az őrmester aggódó arczal az őrsvezetőhöz.

Az őrsvezető csak most vette észre, hogy nagyon fázik, teljesen fáradt s fájdalmat is érez. Teste tele volt sebekkel, melyeket a vízben uszva, a kerítésekbe és gerendákba ütődve kapott. Ágyba került, kórházba s a bátor életmentő soká birkózott a halállal, melytől ő annyi embert megmentett. Talán az ő életén akarta magát a halál kárpótolni azokért, melyeket éppen az őrsvezető hősie önfeláldozása miatt nem kaparíthatott meg az örök enyészet számára.

De a fiatal, erős emberi természet mégis győzött.

A felejthetetlenül rémes éjszaka évfordulójára már ott ragyogott az őrsvezető mellén a király elismerése, az érdemkereszt. S ha úgy kíváncsi emberek kérdezték, hogy miért kapta azt a szép kitüntetést, nemes egyszerűséggel felelte:

— Huszonhét embert mentettem meg a biztos vizhaláltól ...

Egyet-mást a fegyverhasználatról.

Irta: románjai lovag *Czógler Gusztáv*, m. kir. csendőr-főhadnagy.

Azon erőhatalmi eszközök között, melyeket a szolgálatot teljesítő csendőr utasításaink szerint alkalmazhat, a fegyverhasználati jog tekintendő a legfontosabbnak, mert ezzel a csendőr emberek életét olthatja ki s azok testi épségét csonkíthatja meg, tehát az állam és az egyén legdrágább kincsében tehet jogosan (vagy jogtalanul) helyre nem hozható kárt.

Azért, mert ez a jog ily nagy horderejű, minden csendőrnek teljesen tisztában kell lenni azzal, hogy tulajdonképen ki ellen, mikor, mily körülmények között és miért élhet a fegyverhasználattal?

Szükséges tehát, hogy a fegyverhasználatra vonatkozó szabályainkat minden csendőr tökéletesen ismerje,

azokat megértse és a gyakorlatban — az elméleti oktatás alapján — helyesen alkalmazhassa.

Szolgálatunknak ezen ágát gyakorlati tapasztalatokon megtanulni nem lehet és nem is szabad, mert — egészen eltekintve attól, hogy nem akad csendőr, kinek oly gyakran van alkalma fegyverhasználatokra, hogy e téren gyakorlati tapasztalatokról beszélni lehetne, — embereknek kioltott életén, megrontott egészségén és megcsontított tagjain tanulni nem lehet!

A fegyverhasználati jog körüli eljárást tehát nem lehet elég gyakran szóban és írásban oktatni, nem lehet elég gyakran megbeszélni, gyakorlati példákkal megvilágítani, a kétélyeket eloszlatni és a tapasztalt helytelen nézeteket kellő felvilágosítással helyes mederbe terelni.

Testületünk minden tagja tudja, hogy a fegyverhasználati jog körüli nézetek, — sokszor sarkalatos pontokon, — igen eltérnek egymástól, minek oka abban rejlik, hogy utasításainknak a fegyverhasználatra vonatkozó részei nincsenek mindig szerencsésen megszövegezve.

Az alábbi fejtegetések helyes értelmezése érdekében első sorban azt kell leszögezni, hogy a csendőr kezébe a fegyver nem azért adatott, hogy azzal megtorlást gyakoroljon, hanem azért, hogy a törvény erejét szükség esetén kellően érvényesíthesse.

A szervezeti utasítás 11. §-ának — különösen az 1. pontnak — helyes felfogása szempontjából a csendőr személyét is ki kell kapcsolnunk a kérdésből. A csendőr mint egyén itt nem jön számításba, itt csak az ő személyében képviselt törvény sérthetetlen tekintélyének megvédeése (1. pont) és az ő ajkain át parancsoló törvény komoly szavának rettenetes sulya szerepel (2., 3., 4., 5. pont), mely előtt mindenkinnek meg kell hajolni, ha másképen nem, — élete árán!

A szervezeti utasítás 11. §-ának 1. pontjában tehát a szolgálatilag — a törvény nevében — fellépő csendőrben a törvény fegyveres testet ölt, a mely ellen intézett erőszakos megsértés vagy támadással való veszélyes

fenyegetés ellenállásra — de *nem büntetésre* — talál, mely ellenállás (fegyverhasználat) a törvényt szükség esetén támadójának élete árán sem engedi erőszakosan megsérteni.

A fegyverhasználati jog tehát hivatva van meggátolni azt, hogy a szolgálatot teljesítő csendőr személyében megtestesülő törvény erőszakosan megsértessék, vagy támadással veszélyesen fenyegetessék. A bíróságok pedig hivatva vannak arra, hogy azt, a ki a törvényt erőszakosan megsértette vagy támadással veszélyesen fenyegette — megbüntesse.

A fegyverhasználat által tehát a szolgálatot teljesítő csendőr, — bár a törvényt képviseli, — *nem büntet*, mert büntetést csak a bíróságok a büntető törvények alapján, perrendtartás szerinti ítélkezés után és Ő Felsége a király nevében szabhatnak ki, hanem — eltekintve személyének jogos védelmétől — csak meggátolja azt, hogy a törvényen sérelem történjen. Vagyis más szóval, a fegyverhasználat csak addig terjedhet, a míg a törvény a csendőr személyében támadva vagy veszélyeztetve van.

Legyen szabad ezt egy példával megvilágítanom.

Ha a szolgálattelag eljáró járőr egyik tagját egy kövekkel dobálódzó néptömegből egy kövel agyonütik, a halálosan sérült csendőr összegyűlése után azonban a dobálódzással azonnal felhagynak, úgy ezen néptömeg ellen a járőrnek életben maradt tagja büntetésből, megtorlársként fegyvert nem használhat.

A fegyverhasználati jog helyes gyakorlása szempontjából tehát éles különbséget kell tennünk az utasításaink kifejezései között.

A szervezeti utasítás 11. §. 1. pontja azt mondja, hogy: «a ki a csendőrt erőszakosan megsérti stb.» Ez a pont tehát a jelenről és nem a multról beszél, vagyis nem azt mondja, hogy «megsértette». Azt, ki a szolgálatot teljesítő csendőrt megsértette, már csak bírói büntetés elé vihetjük, ezt megelőzőleg azonban a II. szolgálati utasítás 36. §-ában körülírt erőhatalmi rendszá- bályt léptethetjük életbe.

Említett §. a bilincs alkalmazásáról szól és *b)* pontja alatt azt mondja, hogy azon elfogott egyén ellen, ki «a csendőr ellen erőszakos támadást intézett vagy ilyen-vel veszélyesen fenyegetődött, bilincs alkalmazható.

Szigoruan meg kell tehát különböztetni azt, hogy az erőszakos megsértés bekövetkezt-e már vagy nem. Ha a bekövetkeztet, ha a törvényen a sérelem már megtörtént, úgy következik a bírói eljárás alapján a büntetés, nem pedig a fegyverhasználat. Ha azonban az erőszakos megsértés még nem fejeztetett be, hanem folyamatban van, vagy ismétlődik, akkor a törvényt fegyveresen képviselő, szolgálatot teljesítő csendőr köteles — éppen a törvény tekintélyének megóvása érdekében — minden eszközzel, ha kell kiméretlen fegyverhasználattal is meggátolni azt, hogy rajta, illetőleg a törvényen erőszakos sérelem történjen.

Ezzel megkíséréltem a szervezeti utasítás 11. §. 1. pontja és a II. szolgálati utasítás 36. §. *b)* pontja közötti összefüggés megvilágítását, mely összefüggést — gyakorlatból tudom, — a legtöbb csendőr nem találja meg.

Az elmondottakkal szemben a szervezeti utasítás 11. §. 2., 3., 4., 5. pontjaiban körülírt fegyverhasználati jog pedig azért adatott a szolgálatot teljesítő csendőrnek, hogy azzal a törvény parancsoló szavának — szükség esetén fegyveres erővel — feltétlenül érvényt szerezzen.

Ezen pontokban körülírt fegyverhasználati jog alkalmazása által tehát a fegyverhasználatot szenvedő egyén szintén nem lesz megbüntetve, hanem kényszerítve, hogy a törvény szavának engedelmeskedjék, illetőleg, hogy a törvényt végrehajtó csendőrt törvényes szolgálatának végrehajtásában ne gátolja.

Üdvös volna, ha a fegyverhasználatra vonatkozó és mint említettem, nem mindig szerencsés szövegezésű szabályainknak sok megvilágításra és magyarázatra szoruló tételéhez testületünk tagjai a Csendőrségi Lapokban hozzászólnának s erre a tárgyra vonatkozó nézetekről vagy a gyakorlatban szerzett tapasztalataikról zsebkönyvünk számára értékes közleményeket írnának.

Beismerem, hogy a tárgy kissé kényes, mert utasi-

tásainknak erre vonatkozó szakaszai többféle értelmezésnek is helyt adnak. Épen ezért volna azonban kívánatos, hogy minél több felfogásnak és nézetnek nyilvánosságra hozatala által a tulajdonképeni helyes felfogás kijegecesedjék, mi csak az ügy érdekét mozditaná elő, vagyis hozzájárulna ahhoz, hogy helytelen felfogások alapján történt jogtalan fegyverhasználatok lehetőleg elkerültessenek.

Nehéz és felelőségteljes szolgálatunknak ugyszólván legkomolyabb és következményeiben legnagyobb horderejű ágáról van itt szó! Jogtalanul — szükség nélkül — alkalmazott fegyverhasználat által embertársunk életét ok és szükség nélkül oltjuk ki, vagy testi épségét ok és szükség nélkül csonkítjuk meg. Ha pedig nem használunk fegyvert akkor, a mikor kell és úgy, a hogyan kell, úgy a törvény tekintélyén és ezzel fegyverünk becsületén ejtünk mély és nehezen helyrehozható csorbát.

A gyakorlati élet mutatta, hogy utóbbi eset sokkal ritkábban fordul elő, mint az előbb említett, a mi az ember gyarlóságát és hibáit tekintve, — természetesen is. De épen ezen gyakorlati tapasztalatból meríthetjük azt a tanulságot is, miszerint annak a kérdésnek a fejtegetésére, hogy miképen kerülhetők el különösen a jogtalan fegyverhasználati esetek, sokkal inkább szükség van, mint az ellenkező kérdésnek folytonos és sokszor erőltetett feszegetésére.

Intézményünk minden tagja előtt igen tanulságos lenne, ha az országban történt minden fegyverhasználat — esetleg csak a tanulságosabbak — vagy a Csendőrségi Lapokban, vagy külön felügyelői tanulságos parancsokban, az összes csendőrségi egyének előtt tanulmányozás véget kihirdetnének.

Ezekből az esetekből — ha kellő részletességgel és a bizottság határozatainak rövid megindokolásával közzétetnének — nézetem szerint többet lehetne tanulni, mint bármilyen alapos oktatásból, mert ezek az esetek képeznék a sokszor oly nehezen található és nem mindig sikerült változatos és tanulságos gyakorlati

példákat arra, hogy mikor, miért *kell* és mikor, miért *nem szabad* fegyvert használni?

Ha az itt elmondottak szerint mindig szem előtt tartjuk, hogy mi a tulajdonképeni *célja* a fegyverhasználatnak és gyakorlati esetekben ezen célét követjük, — mi kellő oktatás és a közhírré tett esetek tanulmányozása és az ezek fölött való elmélkedés alapján nem lesz olyan nehéz, — nem történhetik meg, hogy a szolgálatot teljesítő csendőr az utasítás félremagyarázása miatt, szükség nélkül, jogtalanul nyul fegyveréhez.

Öngyilkosság vagy gyilkosság?

Irta: *Argay Ferencz*, m. kir. csendőrfőhadnagy.

Ketten ültek az asztalnál, Kovács járásörmester és házigazdája, egykori iskolatársa, a községi jegyző. Az asztalon egy egészséges étvágygyal elköltött ebéd romjai a mellett tanuskodtak, hogy nem csupán pipázásból él a magyar, pedig a levegőben finom illatu, kekes pipafüst karikázott, bolyongott.

Talán a pipafüst, talán a vendég csendőr volta hozta létre az eszmetársulást, s a jegyző tréfásan megkoczkáztatta:

— Szép, szép a ti intézményetek, de nyomozni nem tudtok. Lám, — folytatta, gyönyörködve a gomolygó pipafüstben s tulajdonképen arra gondolt, milyen jól esnek pipa után a megszokott ebédutáni szundikálás, — lám, az angol detektívek milyen zseniálisak. Sokat olvastam Sherlock Holmesről. Rágyujt kurta matrózpipájára s míg annak füstje mereven száll felfelé, oly könnyűséggel oldja meg a leghajmeresztőbb büntény rejtélyeit is, hogy a magam pipája — pedig ezt a mesteriséget jól kitanultam, — elalszik bele.

Egy jó ebéd a leghalagtabb nyelvet is megoldja. Ez történt Kovács járásörmesternél is. Néhányszor csak mozgatta száját, mintha nem volna tisztában: szóljon-e, ne szóljon? azután mégis imígyen felelt:

— Igaztalan vagy, kedves barátom. Tudunk ám mi is nyomozni. Csak hogy ritkán akad krónikásunk. Volt egy öreg őrsparancsnokom. Fogadni mernék, hogy soha hírét sem hallotta a te detektivhistoriáidnak, mégis nagyon hasonlított azok hőseihez. Szinte csalhatatlanul és mindig egy kissé hatásra vadászóan dolgozott.

— Az ám, — vágott közbe a barátja váratlan bőbeszédűségén mulató házigazda, már csak azért is, hogy azt még nagyobb tűzbe hozza, — csirketolvajokat, meg czigányokat tudott fogni, azokat is puskatussal!

Kovács járásörmester kissé indignálódva állította meg iskolatársának csipkelődését:

— Hát majd mesélek róla egy kis történetet, talán érdekelni fog.

— Halljuk hát, — örvendezett a jegyző, mert bizony ide akart kilyukadni, hogy míg barátja beszél, ő, a házigazda kötelességek megsértése nélkül, ha másként nem, legalább nyitott szemmel, szundíthat egy kissé. Kényelmesen a diván sarkába huzódott s várta a csendesen altató elbeszélést.

Kovács járásörmester most egy szivarra gyujtott, azután megkezdte visszaemlékezését.

— Fiatal másodaltiszt voltam. Egy őszi nap kora reggelén lelkendezve nyitott be őrsirodánkba kollégád, közséjük jegyzője.

— Hol az örmester ur? — kérdezte tőlem s láttam rajta s éreztem a hangján is, hogy nem mindennapi dologról van szó. Egy percz alatt előhívtam őrsparancsnokomat, másik percz mulva pedig már tudtuk, hogy Szijjas Vinczét felakasztva találták lakásán; képzelted, hogy ezután mily rövid idő alatt állottunk készen szolgálatra: Péter örmester az őrsparancsnok, én s még egy csendőr, bizony ennek nevére már nem is emlékezem.

— Öngyilkosság lesz, tiszta öngyilkosság, — magyarázta útközben bőbeszédű jegyzőnk, — tudja kérem, a gabonakereskedő Szijjasról van szó, arról a vén uzsorról, aki keresztyén ember létére is az egész falunak vérszopója. Hát nem kár érte, én mondom, nem sokan fognak sirni utána.

— Én ugyan már akkor is tudtam, hogy a nyomozásnál ép az idő előtt alkotott vélemény vezet a leg-sarkalatosabb tévedésekre, de hát őrsparancsnokom nem tett ellenvetést, én hogyan is szóltam volna. Azután jutott eszembe, hogy őrsparancsnokomnak az volt az elve: mindenkit kibeszélni hagyni. Így azután kalauzunk alaposan kibeszélhette magát és sok felesleges dolog mellett olyasmit is megtudtunk, a mi becses volt: hogy Szijjas irodájában lóg, abban még senki sem járt bent, mert ajtaját bezárva találták és hogy a jegyző már jelentést is küldött a főszolgabírónak.

— Sohasem értettem, mikép foroghat valakinek szakadatlanul a nyelve, de azt elismerem, hogy nem egyszer ilyen ember társasága megrövidíti az időt. Most sem vettem észre, oly gyorsan ott voltunk Szijjas házában.

— Kicsiny ház volt. Az utcára a magtárnak vasajtaja s vakablakai, továbbá egy szobának két ablaka nyílt, ezek mellé sorakozott a kapu. Az udvar szűk, magas falakkal körülszanczolt, levegőtlen hely, mely falusi viszonyaink között jellemző megnyilvánulása volt tulajdonosa nyughatatlan bizalmatlanságának és rossz, remegő lelkiismeretének. A ház utcai sorához az udvar felé könyökszerűen volt ragasztva az iroda s még egy különálló épület is állott az udvaron, ebben volt a konyha és itt talált lakást Szijjas gazdaasszonya is, mert agglegény volt és háztartást vezetett.

— Az irodának az udvarra nyíló egy ablakán át látni lehetett, hogy a szemközt levő falon egy ember lóg.

— Az ablak zárva, az ajtó zárva.

— Péter örmester először is az udvaron jajveszékélő gazdaasszonnyal jött tisztába. Bizony az édes-keveset mondhatott. Nem volt hon az éjjel. Estefelé vajudó lányához hívták. Engedélyt kért gazdájától, hogy csak reggel jöjjön vissza. Bizonyíthatja ezt gazdájának unokaöccse, a ki ép akkor ennél látogatóban volt; azzal együtt hagyta el a házat, annak jelenlétében zárta be a ház kapuját is, melynek egyik kulcsa mindig nála állott, de lánya, veje s ezek összes szomszédjai

tudják, hogy az éjjelt azoknál töltötte. Reggel pedig, reggel, oh! bár sobase kellett volna azt látnia.

— Őrsparancsnokomat az unokaöcs kiléte is érdekelte. Hamarosan megtudtuk, hogy Szijjas Imre volt e látogató. Ezt ismertük. Mesterségére órás volt, de nem csak azzal foglalkozott. A faluban ezmesterként ismerték. Minden faluban akad ilyen. Javitott órát, árult ékszert, értett elrontott gépek javításához, rendben tartotta a villamoscsengőket, árult pápaszemet, imakönyvet, ha megszorult, még esernyőt is reparált.

— A gazdaasszony ép elég ideig beszélt, hogy lakatost teremthessenek elő, mert az iroda zárt ajtaját befezíteni nem akartuk. Ez persze egy-kettőre kinyitotta az ajtót. Elsőnek a jegyző lépett a szobába. Egyenesen a hullához ment. Megfogta kezeit, érintette ütőerét s felkiáltásaiból, — ha az előzményekből az amugy is nem lett volna természetes, — értesülhettünk volna, hogy Szijjas hideg, érverése nincsen.

— Őrsparancsnokom óvatosan megállt a küszöbön. Aki jobban nem ismerte, lassu észjárásu, tétovázó embernek tarthatta. Én azonban tudtam róla, hogy lassuságával elmellőzi az elsietést, látszólagos tétovázása pedig csak megfontolt, körültekintő eljárásának jele.

— Előbb szemével járta végig az irodát. Megkísérlem néhány szóval vázolni ennek állapotát.

— Az ablakra ferdén íróasztal állott, előtte szabályos elrendezésben egy szék, mintha gazdját várná megszokott munkára. Ettől balra a szoba sarkában: vas pénzsekreány; ajtajában a kulcs, de ajtaja be van téve. Az ablakkal szemközti falon — mint már kívülről is láttuk, egy szögön lóg a hulla. Lábainál egy oldalt dőlt szék hever, ép, hogy a lábak el nem érik. A szoba padlója barnás szőnyeggel volt borítva; vérnek, dulakodásnak semmi nyoma, lépések nyomait csak határozatlan foltok sejtették.

— E szemlélődés alatt jegyzőnk kiforgatta a hulla ruházatát, kiszedte pénz- és levéltárczáját, aranylánczon függő óráját s a kabát egyik zsebéből előkerült az irodajátó kulcsa is. Ráért hirtelenében arra is, hogy a pénz-

szekrény ajtaját kitarja. Itt egy kis rendtelenséget talált. Váltók, kötelevények feküdtek ott szanaszét, de már a trezorban rendben nagyobb mennyiségű papír- és ezüstpénzt lehetett látni, a mi érthető volt, mert a gabonahordás idejében voltunk.

— Azt hiszem, őrmester ur, — fordul gyorseszű és gyorskezü kollégád diadalmasan őrsparancsnokomhoz, a ki még mindig mozdulatlanul állott a küszöbön, — itt a csendőrségnek nem akad dolga. *Megéreztem* elejétől, fogva, hogy itt öngyilkosságról lehet csak szó. Lelkiismerete bánhatta a vén uszorást, leszámolt az étellel, magára zárta az ajtót s szépen átsétált a másvilágra.

— Lehet, — felete a megszólított szűkszávuán, — de nem bizonyos, engedje jegyző ur, hadd nézzek már most magam körül. — Ezzel belépett az irodába, de csak lépésről lépésre. Nehány sötétebb helyet a padlón, szőnyegen nagyítóval is megnézett. Igy ért el a hullához. Ez egy erős szögön függött. Látszott, hogy régen van a falban. Valami nagyobb kép lehetett ide szánva, vagy nehéz tükör. A hulla nyaka körül, csattja segítségével, nadrágszij volt hurkolva s szabad vége egyszerű hajtással a szögre kötve. A nadrágszj éles barázdát vágott a nyakba, úgy hogy a fej mélyen és előre bukott. A szájtátva, a szemek félig nyitva állottak.

— Péter őrmester egy székot hozatott, azután korától nem várt ruganyossággal fenntermett azon s közelről vizsgálta meg a nyak állapotát. Egyik oldallal meg sem elégedett. Áttette a székot a másik oldalra is s onnan alaposan és pedig az elmaradhatlan nagyítóval vizsgálta azt, persze a nélkül, hogy a hullát érintette volna.

— Midőn a székről leszállt, arcza roppant elgondolkozó volt, de lerítt róla egy kis malicia is, a mint a jegyzőhöz fordult.

— Hát jegyző uram, azt szivesen megengedem, hogy szegényt — s a hullára mutatott, — bánhatta a lelkiismeret, de, hogy nem azért és nem jószántából vált meg az élettől, hanem akarata ellenére segítették a tulvilágra, hogy megölték, az bizonyos.

— Megölték? — kaczagott fel gúnyosan a jegyző,

kinek hiuságát bántotta, hogy őrsparancsnokom más eredményre jutott, mint a melyet ő már előre is meg-
érzett, — megölték? persze, hisz azért van zsebében
pénze és ékszere, azért van tele a pénzszekrény, azért
találtuk zsebében az ajtókulcsot, azért volt zárva az
ajtó, az ablak...

— Igaz, — vonogatta vállát Péter, — de hát már na-
gyobb csodát is láttam és a mit állítottam, a mellett
megmaradok. Nézze csak, jegyző ur, — s közelebb
huzta azt a hullához, — innen is láthatja, hogy a nyakom
a szijbarázdáján kívül vörös, néhol kékes, hosszas
foltok, helyenként pedig apró, pikkelyszerű horzsolások
vannak. Mit gondol, hogy kerültek ezek ide? Ezt idegen
kéz szoritása, idegen köröm karczolása okozta.

— Áh! Áh! — vetette közbe kételkedően a jegyző, —
hát a szij nem dörzsölhette le a bőrt?

— Nem, — maradt meg őrsparancsnokom állítása
mellett, — annyira nem, hogy sürgönyöztetek az ügyész-
ségnek, mert bizonyos, hogy bűncselekmény történt,
hiszen pontosan látható, hogy a horzsolások irányba
ellentétes a szij által esetleg okozható horzsolások irá-
nyával.

— Nyomban parancsot kaptam őrsparancsnokomtól,
hogy táviratilag jelentést tegyek az ügyészségnek,
tiltsam meg az elhalt gazdaasszonyának az eltávozást
s ügyeltessem fel, végül, hogy hívassam be Szijjas Imrét
kikérdezés végett.

Kovács járásörmester most egy kis szünetet tartott,
jobbán réá nézett házigazdjára, de szerencsére ez e
pillanatban szintén kissé éber állapotba jutott s érdek-
lődést igyekezett az arcával s nehezen engedelmeskedő
szemeivel kifejezni, így aztán Kovács uj szivarra gyuj-
tott s egy korty borral megerősítve magát, folytatta
elbeszélését:

— Az asszonyt egy esküdtre bízam, járőrtársamat
az örsre küldöttem, hogy egy csendőrrrel kiegészülve
hivják el a község ezermesterét, én pedig megirtam a
táviratot s átfutottam vele a postára. Ezalatt persze
Péter örmester sem hanyélt. Midőn visszatértem az ál-

dozat irodájába, már messzire jutott a helyszin vizs-
golatában. Most még az ablakot nyitotta ki. Mondanom
sem kell, hogy itt is megszokott óvatossággal dolgozott.
Megvizsgálta az ablakzár fogantyuját, azután az ablak-
szárnyakat, azok oldalait, alsó széleit, magát az ablak-
deszkát különös figyelemre méltatta. Jelzem, az ablak
igén alacsonyan állott. Egy rendes nagyságu ember
játshi könnyűséggel bátran ki-beléphetett rajta. Őrs-
parancsnokom talált is valamit az ablakon. Gondosan
papirba gyűjtötte s az íróasztalra helyezte. Még az ud-
varra is kiment s midőn onnan visszatért, odalépett a
kiváncsian váró jegyzőhöz:

— Azt hiszem, készen vagyunk.

— Ez nagy szemeket meresztett réá, de nem szólt
semmit, megvallom, én is érdeklődve vártam, mivel
van készen őrsparancsnokom. Ez most mosolyogva
mondotta el, mit regélt neki a helyszin. Szerinte a tet-
test maga az áldozat minden ellenkezés nélkül bebo-
esátotta és pedig már a kaput is az nyitotta ki. Hosszu
vagy rövid ideig tartott-e a látogatás, azt nem tudta,
de váratlanul és pedig valószínűleg hátulról elkapta
a gyilkos Szijjas nyakát, összeszorította azt és addig
tartotta, míg ki nem szenvedett. A kulcsokkal kinyi-
totta a pénzszekrényt, kikereste, a mire szüksége volt.
Mi lehetett ez? Bizonyára valami hamarosan lejáró
kötelezvény vagy váltó. Midőn ez birtokában volt, az
ötlött eszébe, hogy meg kell magát óvni az üldözéstől.
Leoldotta Szijjas nadrágszíját, nyakába hurkolta s el-
rendezte ugy a helyszint, hogy öngyilkosság látszatát
nyerje. Az ajtót belülről bezárta s kulcsát az áldozat
zsebébe csuszattatta.

— S hogyan ment ki? — kérdeztük egyszerre a jegy-
zővel.

— A legegyszerűbben, — világosított fel őrsparancs-
nokom, — kilépett az ablakon; egy drótot vetett át az
ablakzár fogantyuján, behajította az ablakszárnyakat s
a drót két végét erősen meghuzva, ekként az ablak-
reteszt bezárta, most a drót egyik végét elengedte s a
másik végénél fogva az egészet kihuzta. — Honnan

tudom ezt? — kérdezte magát helyettünk őrsparancsnokom, — egész világosan leolvasható minden az ablakról: a drót bevágott az ablak fájába és fényesre surolta a fogantyú egy helyét is.

— Szinte láttam az elbeszélés nyomán a tettest, mint öli meg áldozatát, mint keresi a becses okmányt, miként menekül. De ki lehetett a tettes? Hiszen annyi, de annyi ember sorsát szorongatta kezében ez az uszorás. Ez a gondolat foglalkoztatta a jegyzőt is és némi elégtételt remélt abból, ha kérésére őrsparancsnokom válaszolni nem tud, ezért kérdezte:

— Nos és a tettes? persze ezt még hosszú ideig s kérdés, minő eredménnyel kell majd nyomozni!

— Oh! — felelte Péter őrmester szerényen, — igaz ugyan, hogy a szemle eredménye váratlanul mostoha, sem lépés, sem dulakodás nyoma, sem haj vagy bajuszszál, az írományokat sem állott módomban átvizsgálni, mégis egyet-mást tudok, már a tettesről. Nézzük csak: jó ismerős volt, különben ez a bizalmatlan ember éjnek idején be nem bocsátja; erős ember is kellett, hogy legyen, másként nem lett volna képes minden dulakodás nélkül végezni az áldozattal, akár egy galambbal; fejé-lágyára esett ember sem volt, mert munkája súlyos bírálatot is kiáll.

— A jegyző csalódottan hallgatta ezt az általános meghatározást, pedig már is milyen szűkre volt szabva az a határ, a melyen belül a tettest keresni kellett.

— És a mi a fő, — folytatta Péter, midőn látta, hogy várjuk a folytatást, — valami határozott bizonyítékot is találtam, — ezzel a papirosomagocsikára mutatott, melyet előbb az íróasztalra tett s felbontva, azt kérdezte, a jegyzőtől, — mi lehet ez jegyző uram?

— Ez egy pillantást vetett rá, de hirtelenében nem tudta, mi lehet az a szürke, tömött, vászonszerű, fénytelen anyag, én azonban rögtön felismertem s felkiáltottam: — szigetelő anyag, a mivel villamoscsengők dróttjait vonják be.

— Az, az, — örvendezett régi előljáróm, — eltalálta, Kovács; lássák kérem, ilyenvel bevont dróttal, vagyis

villamoscsengő dróttjával csukta be a tettes az ablakot s az ablakszárny élei hántották le arról ezt a csekélységet, a melynek köszönhetem, hogy tudom ki ...

Ebben a pillanatban járőrünk által követve egy hatalmas termetű, értelmes, de zavart arcvonású ember lépett az irodába. Amint Péter őrmester őt észrevette, megszakította beszédét, feléje fordult s erősen szeme közé nézve, határozott hangon reá kiáltott:

— Szijjas Imre, ön fojtotta meg nagybátyját.

— A hatalmas test megremegett, önkénytelenül megfordult, mint az üldözött vad, mely menedéket keres, de maga mögött a járőrt pillantván meg, lesütött fejével fordult vissza s megadva magát, mondta:

— Én tettem.

— Megvallom, a mit azután a cselekvés indokál meg tudtunk, az banális, majdnem unalmasan romantikus, szinte nem érdemes említésre. Szijjas Imrének szép, serdülő leánya volt s a vén uszorás, kinek unokaöccse szép pénzzel tartozott, a váltó lejártakor szabad választást engedett, hogy pénzzel vagy lányával fizessen adósa.

— A harmadik fizetési módra nem számított.

*

Kovács járásőrmester csudás elégedettséget érzett, hogy elbeszélését, — a mint gondolta, — ily frappáns színezéssel és váratlan fordulattal fejezte be s várta a megérdemelt elismerést.

Házigazdája nyújtózkodott a diván sarkában, mint az ébredő macska s azután, mert már nem hallotta az elbeszélő kellemesen altató hangját, magához tért éber szundikálásából; huncutsága felett, a melynek köszönhetette, hogy a megszokott ebédutáni sziesztát némileg mégis élvezhette, — boldogan, de azért egy kis lelki-furdalással is, csak annyit mondott:

— Érdekes, igazán érdekes, kész angol detektív a te Pétered; kár, hogy nem szitt matrózpipát.

I. T á b -

a rangosztályba sorolt csendőr havi-

Szolgálati idő		Rangosztály, havidíjtétel és a szolgálati											
		XI.			X.				IX.				
		1680	1800	2000	2200	2400	2600	2800	3000	3200	3400	3600	
10	600	600	666 ⁶	733 ³	800	866 ⁶	933 ³	1000	1066 ⁶	1133 ³	1200		
15	630	675	750	825	900	975	1050	1125	1200	1275	1350		
16	672	720	800	880	960	1040	1120	1200	1280	1360	1440		
17	714	765	850	935	1020	1105	1190	1275	1360	1445	1530		
18	756	810	900	990	1080	1170	1260	1350	1440	1530	1620		
19	798	855	950	1045	1140	1235	1330	1425	1520	1615	1710		
20	840	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800		
21	882	945	1050	1155	1260	1365	1470	1575	1680	1785	1890		
22	924	990	1100	1210	1320	1430	1540	1650	1760	1870	1980		
23	966	1035	1150	1265	1380	1495	1610	1725	1840	1955	2070		
24	1008	1080	1200	1320	1440	1560	1680	1800	1920	2040	2160		
25	1050	1125	1250	1375	1500	1625	1750	1875	2000	2125	2250		
26	1092	1170	1300	1430	1560	1690	1820	1950	2080	2210	2340		
27	1134	1215	1350	1485	1620	1755	1890	2025	2160	2295	2430		
28	1176	1260	1400	1540	1680	1820	1960	2100	2240	2380	2520		
29	1218	1305	1450	1595	1740	1885	2030	2175	2320	2465	2610		
30	1260	1350	1500	1650	1800	1950	2100	2250	2400	2550	2700		
31	1302	1395	1550	1705	1860	2015	2170	2325	2480	2635	2790		
32	1344	1440	1600	1760	1920	2080	2240	2400	2560	2720	2880		
33	1386	1485	1650	1815	1980	2145	2310	2475	2640	2805	2970		
34	1428	1530	1700	1870	2040	2210	2380	2550	2720	2890	3060		
35	1470	1575	1750	1925	2100	2275	2450	2625	2800	2975	3150		
36	1512	1620	1800	1980	2160	2340	2520	2700	2880	3060	3240		
37	1554	1665	1850	2035	2220	2405	2590	2775	2960	3145	3330		
38	1596	1710	1900	2090	2280	2470	2660	2850	3040	3230	3420		
39	1638	1755	1950	2145	2340	2535	2730	2925	3120	3315	3510		
40	1680	1800	2000	2200	2400	2600	2800	3000	3200	3400	3600		

*A tisztí és legénységi ellátásokra vonatkozó összes táblázat

l á z a t *

díjazok évenkénti nyugdíjilletékéről.

időhöz képest esedékes nyugdíj koronákban											
VIII.		VII.		VI.		V.		IV.		III.	
4400	4800	5400	6200	7200	8800	11400	13000	14016	16000	16800	18000
1466 ⁶	1600	1800	2066 ⁶	2400	2933 ³	3800	4333 ³	4672	5333 ³	5600	6000
1650	1800	2025	2325	2700	3300	4275	4875	5256	6000	6300	6750
1760	1920	2160	2480	2880	3520	4560	5200	5606 ⁴	6400	6720	7200
1870	2040	2295	2635	3060	3740	4845	5525	5956 ⁸	6800	7140	7650
1980	2160	2430	2790	3240	3960	5130	5850	6307 ²	7200	7560	8100
2090	2280	2565	2945	3420	4180	5415	6175	6657 ⁶	7600	7980	8550
2200	2400	2700	3100	3600	4400	5700	6500	7008	8000	8400	9000
2310	2520	2835	3255	3780	4620	5985	6825	7358 ⁴	8400	8820	9450
2420	2640	2970	3410	3960	4840	6270	7150	7708 ⁸	8800	9240	9900
2530	2760	3105	3565	4140	5060	6555	7475	8059 ²	9200	9660	10350
2640	2880	3240	3720	4320	5280	6840	7800	8409 ⁶	9600	10080	10800
2750	3000	3375	3875	4500	5500	7125	8125	8760	10000	10500	11250
2860	3120	3510	4030	4680	5720	7410	8450	9110 ⁴	10400	10920	11700
2970	3240	3645	4185	4860	5940	7695	8775	9460 ⁸	10800	11340	12150
3080	3360	3780	4340	5040	6160	7980	9100	9811 ²	11200	11760	12600
3190	3480	3915	4495	5220	6380	8265	9425	10161 ⁶	11600	12180	13050
3300	3600	4050	4650	5400	6600	8550	9750	10512	12000	12600	13500
3410	3720	4185	4805	5580	6820	8835	10075	10862 ⁴	12400	13020	13950
3520	3840	4320	4960	5760	7040	9120	10400	11212 ⁸	12800	13440	14400
3630	3960	4455	5115	5940	7260	9405	10725	11563 ²	13200	13860	14850
3740	4080	4590	5270	6120	7480	9690	11050	11913 ⁶	13600	14280	15300
3850	4200	4725	5425	6300	7700	9975	11375	12264	14000	14700	15750
3960	4320	4860	5580	6480	7920	10260	11700	12614 ⁴	14400	15120	16200
4070	4440	4995	5735	6660	8140	10545	12025	12964 ⁸	14800	15540	16650
4180	4560	5130	5890	6840	8360	10830	12350	13315 ²	15200	15960	17100
4290	4680	5265	6045	7020	8580	11115	12675	13665 ⁶	15600	16380	17550
4400	4800	5400	6200	7200	8800	11400	13000	14016	16000	16800	18000

tok a következő évi zsebkönyvekbe is felvételnek. (Szerk.)

II. Táblázat

a rangosztályba sorolt csendőr havidijasoknak a csendőrségi pótdíj után esedékes évenkénti nyugdíjtöbbletről.

Csendőrségi szolgálati idő	A csendőrségi pótdíj hányad mérve a szol- gálati időhöz képest koronákban								
	540	660	900	1260	1500	1740	1980	1800*	2000*
1	13 ⁵	45	50
2	27	90	100
3	40 ⁵	135	150
4	54	180	200
5	67 ⁵	225	250
6	.	99	270	300
7	.	115 ⁵	315	350
8	.	132	360	400
9	.	148 ⁵	405	450
10	.	165	450	500
11	.	.	247 ⁵	495	550
12	.	.	270	540	600
13	.	.	292 ⁵	585	650
14	.	.	315	630	700
15	.	.	337 ⁵	675	750
16	.	.	.	504	.	.	.	720	800
17	.	.	.	535 ⁵	.	.	.	765	850
18	.	.	.	567	.	.	.	810	900
19	.	.	.	598 ⁵	.	.	.	855	950
20	.	.	.	630	.	.	.	900	1000

* A csendőrségi felügyelő pótdíja.

Csendőrségi szolgálati idő	A csendőrségi pótdíj hányad mérve a szol- gálati időhöz képest koronákban									
	540	660	900	1260	1500	1740	1980	1800*	2000*	
21	787 ⁵	.	.	945	1050	
22	825	.	.	990	1100	
23	862 ⁵	.	.	1035	1150	
24	900	.	.	1080	1200	
25	937 ⁵	.	.	1125	1250	
26	1181	.	1170	1300	
27	1174 ⁵	.	1215	1350	
28	1218	.	1260	1400	
29	1261 ⁵	.	1305	1450	
30	1305	.	1350	1500	
31	1534 ⁵	1395	1550	
32	1584	1440	1600	
33	1633 ⁵	1485	1650	
34	1683	1530	1700	
35	1732 ⁵	1575	1750	
36	1782	1620	1800	
37	1831 ⁵	1665	1850	
38	1881	1710	1900	
39	1930 ⁵	1755	1950	
40	1980	1800	2000	

Megjegyzés. A csendőrségi pótdíj azon hányadok szerint számíttatik be a nyugdíj összegébe, melyek a csendőrségnél töltött szolgálati idő után járnak; vagyis minden csendőrségi év után a legutóbb élvezett csendőrségi pótdíjnak $\frac{1}{40}$ -ed része. (1881: LXXI. t.-cz. 1. §-a.)

* A csendőrségi felügyelő pótdíja.

1260
 660
 2260 = 1430
 4260 = 2130
 III. Tábla

a rangosztályba sorolt csendőr havidíjasok özvegyei

Rangosztály	A férj rendfokozata	Havidíj koronákban	Korona csendőr -					
			540		660		900	
			nyugdíj	temetkezési járulék	nyugdíj	temetkezési járulék	nyugdíj	temetkezési járulék
			évi					
XI.	Hadnagy	1680	804	500	828	500	876	500
		1800	828	500	852	500	900	500
		2000	868	500	892	500	940	500
X.	Főhadnagy	2200	908	500	932	500	980	516
		2400	948	500	972	510	1020	550
		2600	988	524	1012	544	1060	584
IX.	Százados	3000	1068	590	1092	610	1140	650
		3200	1108	624	1132	644	1180	684
		3400	1148	656	1172	676	1220	716
VIII.	Őrnagy	4000	1348	824	1372	844	1420	884
		4500	1428	890	1452	910	1500	950
		5100	1548	990	1572	1000	1620	1000
VII.	Alezredes	6200	1708	1000	1732	1000	1780	1000
		7200	1908	1000	1932	1000	1980	1000
		8800	2228	1000	2252	1000	2300	1000
VI.	Ezredes	11400
		13000	
		14016	
IV.	Altábornagy	16000	
		16800	
		16800	
III.	Gyalog. v. lovasági tábornok (táborszernagy)	18000	
		18000	
		18000	

Korona évi, havidíj és

2490
 lázat

megillető nyugdíjakról és temetkezési járulékokról.

1260	1500	1740	1980	Csendőrségi felügyelő helyettes		Csendőrségi felügyelő	
				1800	2000	1800	2000
ségi pótdíj után esedékes							
nyugdíj	temetkezési járulék	nyugdíj	temetkezési járulék	nyugdíj	temetkezési járulék	nyugdíj	temetkezési járulék
korona							
948	500	996	530	1044	570	1092	610
972	510	1020	550	1068	590	1116	630
1012	544	1060	584	1108	624	1156	664
1052	579	1100	616	1148	656	1196	696
1092	610	1140	650	1188	690	1236	730
1132	644	1180	684	1228	724	1276	764
1172	676	1220	716	1268	756	1316	796
1212	710	1260	750	1308	790	1356	830
1252	744	1300	784	1348	824	1396	864
1292	776	1340	816	1388	856	1436	896
1332	810	1380	850	1428	890	1476	930
1492	944	1540	984	1588	1000	1636	1000
1572	000	1620	1000	1668	1000	1716	1000
1692	1000	1740	1000	1788	1000	1836	1000
1852	1000	1900	1000	1948	1000	1996	1000
2052	1000	2100	1000	2148	1000	2196	1000
2372	1000	2420	1000	2468	1000	2516	1000
.	3000	1100
.	3320	1200
.	3524	1200
.	3920	1200
.	4080	1200
.	4320	1200
.	3040	1116
.	3360	1200
.	3564	1200
.	3960	1200
.	4120	1200
.	4360	1200

II. Táblázat

a m. kir. csendőrlegénység részére, az 1885. évi XI. t.-cz. 28. §-a, illetve az 1881. évi LXXI. t.-cz. 4. §-a értelmében egyszersmindenkorra járó végkielégítésről.

Betöltött szolgálati idő, év		Csendőr részére			Őrsvezető c. őrm. részére			Őrmester részére					
		Zsold évi próba- csendőr 800 K, csendőr 900 K	ha évi			Zsold évi 1100 K	ha évi			Zsold évi 1300 K	ha évi		
			100	200	300		100	200	300		100	200	300
-tól	-ig	kor. szolg. pótdíjat élvez				kor. szolg. pótdíjat élvez				kor. szolg. pótdíjat élvez			
A 3 évi csend- őrségi szolgál- ati kötelezett- ség lejárta előtt		próbacsendőr 200, csendőr 224	—	—	—	274	—	—	—	324	—	—	—
3	5	-	900	—	—	—	1100	—	—	—	1300	—	—
5	10	6 éven alul	1800	—	—	6 éven alul	2200	—	—	6 éven alul	2600	—	—
		6 éven felül	2000	2200	2400	6 éven felül	2400	2600	2800	6 éven felül	2800	3000	3200

Tevékenységi kimutatás

a m. kir. csendőrkerületekben az 1911. évben teljesített
közbiztonsági szolgálatokról.

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
Fel ségsértés :									
előfordult } eset	1	.	1	1	1	.	.	1	5
kiderített } eset	1	.	1	1	1	.	.	1	5
elfogott } egyén	1	.	.	.	1	.	.	1	3
feljelentett } egyén	.	.	1	1	2
A király, a királyi ház tagjainak bán- talmazása, a király megsértése :									
előfordult } eset	2	8	3	8	9	1	3	1	35
kiderített } eset	2	8	2	8	9	1	3	1	34
elfogott } egyén	2	.	.	.	2
feljelentett } egyén	2	8	4	9	7	1	6	1	38
A hűtlenség :									
előfordult } eset	.	.	.	1	1
kiderített } eset	.	.	.	1	1
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	.	.	2	2
A lázadás :									
előfordult } eset	.	.	.	1	1
kiderített } eset	.	.	.	1	1
elfogott } egyén	.	.	.	11	11
feljelentett } egyén
A hatóságok, or- szággyűlési tagok, vagy hatósági köze- gek elleni erőszak :									
előfordult } eset	270	279	214	305	209	183	197	189	1846
kiderített } eset	270	279	214	305	209	183	198	189	1847
elfogott } egyén	42	40	48	60	40	53	31	70	384
feljelentett } egyén	351	433	346	459	292	368	261	320	2830

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
Az alkotmány, a törvény, a hatóságok v. hatósági közegek elleni erőszak :									
előfordult } eset	12	6	2	2	1	5	3	13	44
kiderített } eset	12	6	2	2	1	5	3	13	45
elfogott } egyén	.	1	.	1	1	.	11	.	14
feljelentett } egyén	16	7	5	6	.	.	14	31	79
A magánosok elleni erőszakok :									
előfordult } eset	27	28	45	45	22	29	17	14	227
kiderített } eset	27	28	45	45	22	29	17	14	227
elfogott } egyén	21	.	13	3	.	9	.	10	56
feljelentett } egyén	194	106	251	283	95	114	127	75	1245
A polgárok választási joga ellen elkövetett bűntettek és vétségek :									
előfordult } eset	8	1	9
kiderített } eset	8	1	9
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	10	1	11
A vallás és annak szabad gyakorlata elleni bűntettek és vétségek :									
előfordult } eset	13	5	16	31	14	6	5	12	102
kiderített } eset	13	5	16	31	14	6	5	12	102
elfogott } egyén	12	.	.	12
feljelentett } egyén	39	8	38	57	37	.	19	111	309
A személyes szabadságnak, a házjognak, továbbá a levél- és táviratitoknak közhivatalnok általi megsértése :									
előfordult } eset	3	1	4	4	.	1	3	4	20
kiderített } eset	3	1	4	4	.	1	3	4	20
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	4	4	6	6	.	1	6	4	31

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A pénzhamisítás :									
előfordult } eset	59	53	68	23	14	29	40	74	360
kiderített } eset	57	53	68	22	14	29	39	74	356
elfogott } egyén	7	24	7	2	17	8	6	16	87
feljelentett } egyén	65	83	93	44	24	30	56	106	501
A hamis tanuzás és hamis eskü :									
előfordult } eset	8	12	14	19	10	11	14	15	103
kiderített } eset	8	12	14	19	10	11	14	15	103
elfogott } egyén	.	.	.	3	1	2	1	7	7
feljelentett } egyén	9	17	19	30	13	15	23	23	149
A hamis vád :									
előfordult } eset	2	5	9	2	9	3	4	1	35
kiderített } eset	2	5	9	2	9	3	4	1	35
elfogott } egyén	.	1	2	2
feljelentett } egyén	2	5	12	2	10	3	4	.	38
A szemérem elleni bűntettek és vétségek :									
előfordult } eset	158	174	252	175	112	174	92	161	1298
kiderített } eset	158	163	252	175	113	174	92	161	1288
elfogott } egyén	7	13	54	38	32	33	6	26	209
feljelentett } egyén	168	211	246	176	93	198	97	183	1372
Kettős házasság :									
előfordult } eset	.	.	2	2	.	3	1	.	8
kiderített } eset	.	.	2	2	.	3	2	.	9
elfogott } egyén	.	.	1	.	.	1	.	.	2
feljelentett } egyén	.	.	2	2	.	6	.	.	10
A családi állásra vonatkozó bűntettek és vétségek :									
előfordult } eset	3	8	8	6	3	4	6	2	40
kiderített } eset	3	8	7	5	3	4	6	2	38
elfogott } egyén	.	1	.	2	.	4	.	.	7
feljelentett } egyén	3	8	9	8	3	3	9	2	45

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A rágalmazás és becsületsértés :									
előfordult } eset	811	632	1014	946	564	526	369	510	5372
kiderített } eset	811	632	1012	946	564	526	367	510	5368
elfogott } egyén	6	2	5	4	13	2	3		140
feljelentett } egyén	837	717	1149	1040	703	592	617	602	6257
Az ember élete elleni bűntettek és vétségek :									
előfordult } eset	287	497	602	385	427	451	308	363	3320
kiderített } eset	281	494	596	385	419	448	309	361	3293
elfogott } egyén	119	193	225	157	191	188	138	177	1388
feljelentett } egyén	238	437	565	321	377	408	267	342	2955
A párviadal :									
előfordult } eset	2	2	10	11	1	8	5	11	50
kiderített } eset	2	2	10	11	1	8	5	11	50
elfogott } egyén	1	.	.	1
feljelentett } egyén	1	12	23	44	2	16	8	32	138
A testi sértés :									
előfordult } eset	4174	3895	5296	4925	2740	4124	3780	3522	32456
kiderített } eset	4172	3890	5270	4924	2718	4117	3770	3519	32380
elfogott } egyén	80	78	176	156	165	182	107	92	1036
feljelentett } egyén	5421	5297	7604	5993	4116	4722	5202	5070	43425
A közegészség el- leni bűntettek és vétségek :									
előfordult } eset	15	13	12	16	4	4	2	7	73
kiderített } eset	15	13	12	16	4	4	2	7	73
elfogott } egyén	.	1	1	1	.	1	.	.	4
feljelentett } egyén	22	14	12	20	58	8	2	20	156
A személyes sza- badságnak meg- sértése magánsze- mélyek által :									
előfordult } eset	15	26	32	7	8	11	15	21	135
kiderített } eset	15	26	32	7	8	11	15	21	135
elfogott } egyén	.	9	1	.	1	.	.	.	11
feljelentett } egyén	28	67	64	9	19	19	32	47	285

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A levél- és táv- sürgönytitok meg- sértése :									
előfordult } eset	27	6	12	6	5	4	8	8	76
kiderített } eset	27	6	12	6	4	4	8	8	75
elfogott } egyén	.	.	.	1	1
feljelentett } egyén	10	9	15	12	7	3	8	9	73
A titok tiltott fel- fedezése :									
előfordult } eset
kiderített } eset
elfogott } egyén
feljelentett } egyén
A magánlak meg- sértése magánsze- mélyek által :									
előfordult } eset	452	307	433	497	278	344	369	370	3050
kiderített } eset	450	307	433	493	277	343	368	370	3041
elfogott } egyén	11	8	9	25	20	11	8	8	100
feljelentett } egyén	701	400	670	707	410	517	607	548	4560
A lopás :									
előfordult } eset	5667	4385	6878	5710	5315	4540	3652	6137	42284
kiderített } eset	5514	4266	6422	5619	4975	9237	3493	5908	40434
elfogott } egyén	465	411	1090	858	1051	907	347	662	5791
feljelentett } egyén	5725	5053	6199	5871	5260	4059	3724	5991	41882
A rablás és zsa- rolás :									
előfordult } eset	256	225	244	347	183	123	209	243	1830
kiderített } eset	256	224	235	347	178	122	192	241	1795
elfogott } egyén	39	66	113	101	105	57	55	115	651
feljelentett } egyén	308	311	285	325	329	140	280	304	2282
A síkkasztás, zár- törés és hűtlen kezelés :									
előfordult } eset	399	235	482	268	275	214	204	309	2386
kiderített } eset	397	236	481	266	275	215	203	309	2382
elfogott } egyén	18	21	35	17	37	31	10	18	187
feljelentett } egyén	318	255	566	275	259	213	194	282	2362

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A jogtalan elcsúszás:									
előfordult } eset	240	199	255	224	190	207	114	219	1648
kiderített } eset	236	198	255	221	153	205	113	217	1598
elfogott } egyén	3	.	.	5	6	1	2	1	18
feljelentett } egyén	303	242	331	318	252	254	130	267	2097
Az országos és helyi igazgatás és ügyintézés:									
előfordult } eset	757	539	838	778	622	483	411	836	5264
kiderített } eset	757	543	873	778	619	483	432	835	5299
elfogott } egyén	13	25	45	44	36	31	17	25	236
feljelentett } egyén	813	596	878	834	778	560	484	924	5867
A család:									
előfordult } eset	327	344	691	471	295	806	206	426	3566
kiderített } eset	327	343	690	469	294	804	207	425	3558
elfogott } egyén	71	43	90	27	40	79	27	55	432
feljelentett } egyén	247	431	547	402	346	367	193	384	2917
Okirathamisítás:									
előfordult } eset	260	88	108	107	36	86	91	191	967
kiderített } eset	258	88	108	107	36	86	91	191	965
elfogott } egyén	8	12	16	11	5	6	18	14	90
feljelentett } egyén	337	69	64	100	31	61	112	112	896
Orvosi és községi hamis bizonyítványok kiállítása és használata:									
előfordult } eset	5	.	.	1	1	.	.	.	7
kiderített } eset	5	.	.	1	1	.	.	.	7
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	3	.	.	3	1	.	.	.	7
Bélyeghamisítás:									
előfordult } eset	.	1	3	.	1	.	.	.	5
kiderített } eset	.	1	3	.	1	.	.	.	5
elfogott } egyén
feljelentett } egyén	.	1	1	.	1	.	.	.	3

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
Család és vétkes bukás:									
előfordult } eset	.	3	3	9	3	16	2	3	39
kiderített } eset	.	3	3	9	3	16	2	3	39
elfogott } egyén	1	.	.	.	1
feljelentett } egyén	.	3	9	14	2	19	5	5	57
Más vagyonának megroggólása:									
előfordult } eset	753	782	975	936	660	628	572	597	5903
kiderített } eset	746	772	972	928	653	615	556	587	5829
elfogott } egyén	18	2	14	29	24	19	5	13	124
feljelentett } egyén	1138	1173	1690	1504	1085	919	903	811	9283
A gyújtogatás:									
előfordult } eset	1142	2117	2338	1656	1951	2479	802	2126	14611
kiderített } eset	1013	1818	1971	1365	1478	1749	723	1969	12086
elfogott } egyén	40	28	20	48	66	42	20	31	295
feljelentett } egyén	931	1636	1336	1161	1500	1271	806	1548	10189
Vizáradás okozás:									
előfordult } eset	1	.	2	.	.	1	.	6	10
kiderített } eset	1	.	2	.	.	1	.	6	10
elfogott } egyén	1	1
feljelentett } egyén	.	.	2	.	.	10	.	4	16
Vaspályák, hajók, távirdek megroggólása és egyéb közbizt. veszélyes eselekmények:									
előfordult } eset	43	35	43	36	47	33	22	43	302
kiderített } eset	39	32	41	36	43	33	21	42	287
elfogott } egyén	.	.	1	.	2	3	.	.	6
feljelentett } egyén	102	56	81	109	85	87	51	89	660
A foglyok meg- szöktetése:									
előfordult } eset	1	.	.	4	2	1	1	1	10
kiderített } eset	1	.	.	4	2	1	1	1	10
elfogott } egyén	1	1
feljelentett } egyén	.	.	.	5	1	1	1	1	9

Nevezetesen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
	számu csendőrkerületben								
A fegyveres erő elleni büntettek és vétségek :									
előfordult	14	23	63	33	15	10	30	47	235
kiderített	14	20	63	33	15	10	30	47	232
elfogott	10	19	35	32	14	8	25	22	165
feljelentett	7	6	33	4	1	2	11	31	95
A hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek :									
előfordult	98	3	.	4	4	3	8	32	152
kiderített	98	3	.	4	4	3	8	32	152
elfogott	.	.	.	1	.	1	.	.	2
feljelentett	11	3	.	3	4	2	8	6	37
Egyéb törvényekbe ütköző büntettek és vétségek :									
előfordult	112	46	106	259	75	73	46	135	852
kiderített	112	46	106	259	74	73	46	135	851
elfogott	26	17	22	117	39	54	11	34	320
feljelentett	67	36	114	201	60	32	32	123	865
Kir. járásbiróságok hatáskörébe utalt kihágások :									
előfordult	1608	1244	1871	1794	1476	1504	1336	1240	12073
kiderített	1589	1237	1837	1776	1468	1487	1326	1234	11954
elfogott	37	23	32	47	71	69	14	18	311
feljelentett	2213	1704	2810	2552	2436	2556	1867	1880	18018
Közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágások :									
előfordult	26883	25574	18195	30974	16350	22330	14740	19993	174839
kiderített	26676	25567	18181	30974	16284	22322	14731	19992	174727
elfogott	734	801	1960	3960	2027	8730	353	1659	20224
feljelentett	25424	35312	28503	53492	39920	37026	19644	27369	276690